

Fennia

Fennia

Verksamhetsberättelse
och bokslut 2011

Fennia

Fennia

Fennia

■ Fennia

nia

Fennia

Fennia

Fennias verksamhetsberättelse och bokslut 2011

Innehåll

Verkställande direktörens översikt	5
Styrelsens verksamhetsberättelse	6
Bokslut	9
Resultaträkning	9
Balansräkning	12
Moderbolagets finansieringsanalys	15
Bokslutsprinciper	16
Noter till moderbolaget	20
Nyckeltal	33
Formler för beräkning av nyckeltalen	36
Risker och risk- och solvenshantering	38
Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras	46
Revisionsberättelse	47
Förvaltningsrådets utlåtande	48
Fennias förvaltningsorgan 1.1.2012	49

Lyckad försäljning och ekonomisk återhämtning ökade Fennias premieinkomst

Goda försäljningsresultat och en ekonomisk återhämtning bidrog till att Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias premieinkomst ökade med 8,3 procent och steg till 359 miljoner euro. Jämfört med tidigare år litade ett större antal privathushåll och företag samt kunder hos företags servicen på vår service och valde Fennia till sitt försäkringsbolag.

Bolaget gläder sig över att målen för en ökad premieinkomst överträffats, men vi är inte nöjda med vår lönsamhet. Under detta år är det centrala temat att förbättra lönsamheten för den grundläggande affärsverksamheten. Vi tror på att servicekoncept och lönsamhet kan kombineras. De rätta besluten har fattats och riktningen är utstakad.

Vi har råkat ut för två skaderika år i följd. Då vi ersatt ovanligt många stora skador har totalkostnadsprocenten försämrats. Under de kommande åren spelar förutseende riskhantering en viktig roll. Vårt arbete syftar hela tiden till att säkra att våra kunders produktion och verksamhet är störningsfri.

Förra året var placeringsmiljön ovanlig och svår att förutsäga. Placeringarnas avkastning enligt verkligt värde var 0,8 procent, vilket med tanke på omständigheterna kan betraktas som tillfredsställande.

Det är glädjande att personalen trivs med att arbeta på Fennia och att atmosfären präglas av arbetsglädje. Vi tror på att detta också förmedlas i kundkontaktarna. Indexet för personalens totala tillfredsställelse steg i personalundersökningen till 68,7 procent från att ha varit 66,6 procent vid den föregående mätningen. Hos Fennia är personalens arbetsmotivation betydligt högre än i den genomsnittliga expertorganisationen. Fennias anställda ger också flitigt feedback och deltar i att utveckla verksamheten enligt bolagets värderingar. Jag minns en försäljare som sade att vi njuter varje dag i vårt team för vi kan bara lyckas.

Enligt undersökningen EPSI Rating har Finland nu Nordens nöjdaste försäkringskunder. Med utgångspunkt i feedbacken från våra kunder hör Fennia till de tre bästa när det gäller kundtillfredsställelse bland företags- och privatkunder. Vårt mål är att vara branschens mest rekommenderade.

Vi har också utvecklat produkter och tjänster utifrån feedbacken från kunderna och våra observationer. Som de viktigaste hindren för att anställa personal har företagen angett osäker efterfrågan, svårigheter med att avskeda och arbetskraftskostnader, som kan vara en betydande del av de totala kostnaderna för produktionen. Även risken för att rekryteringen misslyckas kan ibland kännas för stor. Eftersom en misslyckad rekrytering kan innebära en avsevärd ekonomisk risk för en ensamföretagare, har Fennia lanserat Försäkringen för den först anställda, som är avsedd för medlemmarna i Företagarna i Finland och våra kunder. Genom den vill vi stödja en positiv sysselsättningsutveckling för mikroföretag och sänka tröskeln för att rekrytera den första fast anställda.

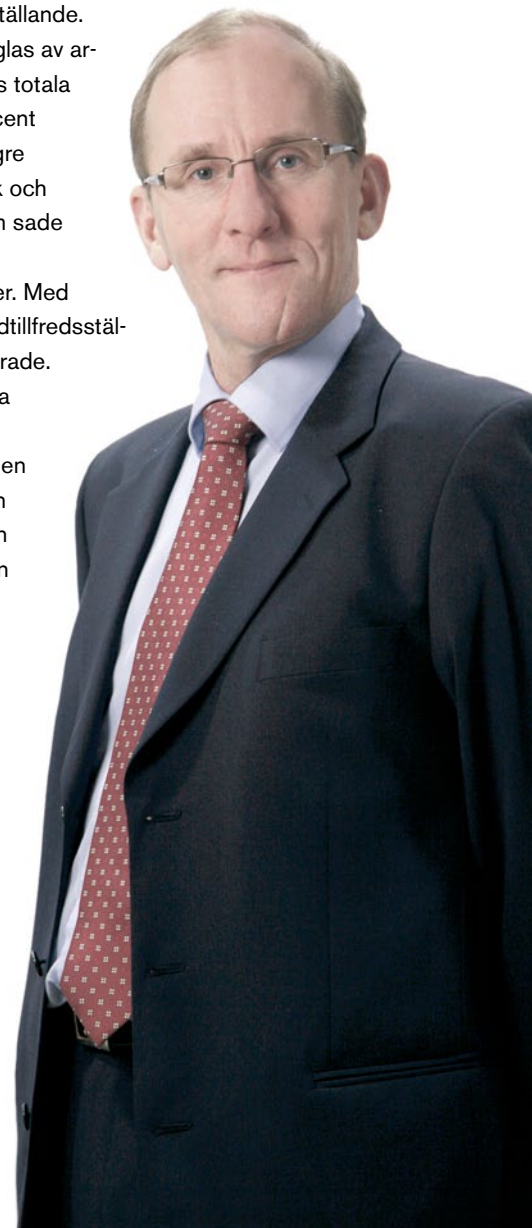
Dessutom inkluderade vi i kundfinansieringssortimentet ett kortvarigt konjunkturlån på ett år avsett för medlemmarna i Företagarna i Finland och våra kunder.

Vi har hört så många framgångshistorier att vi tror på att man genom samarbete når goda resultat. Vårt budskap är att vi vill främja företagande och att vi tar hand om våra kunder.

Vår verksamhet styrs av värderingen Kunden är nummer ett. Vi vill lyckas varje dag, så att ni uppriktigt kan rekommendera våra tjänster.

Ett ödmjukt tack till våra kunder och vår personal för förtroendet och för ett gott samarbete. Våra utgångspunkter för att skapa framtiden tillsammans är strålande.

Antti Kuljukka
verkställande direktör

Styrelsens verksamhetsberättelse 2011

År 2011 ökade Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias premieinkomst med 8,3 procent till följd av goda försäljningsresultat och ekonomisk återhämtning. Bolagets försäkringstekniska resultat belastades avsevärt av kompletteringar av ersättningsansvaret till följd av att grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden ändrats. Som en följd av en utmanande placeringsmiljö och ett negativt försäkringstekniskt resultat minskade bolagets solvenskapital påtagligt.

FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET

Premieinkomsten från skadeförsäkring ökade till 359 miljoner euro (332 mn euro). Och premieinkomsten från direktförsäkring ökade med över 8 procent och var 359 miljoner euro (331 mn euro). Bolagets marknadsandel ökade till cirka 9,9 procent (9,6 %), enligt branschens preliminära uppgifter. Premieinkomsten från den mottagna återförsäkringen var 0,4 miljoner euro (0,3 mn euro). Kreditförlusterna minskade och var 2 miljoner euro (3 mn euro).

År 2011 var liksom året före ett skaderikt år. De kraftiga stormarna i slutet av december ökade för sin del ersättningskostnaderna. Ändringar i slutet av året av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden ledde till att ersättningskostnaderna ökade med 52 miljoner euro. På grund av att räntenivån sjunkit beslutade bolaget att sänka den beräkningsränta som används vid diskontering av ansvarsskulden till 3,0 procent (3,5 %). Livslängden ökar fortfarande och därför var bolaget tvunget att utöka ansvarsskulden för ersättningar i pensionsform. Till följd av samverkan mellan grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden växte skadekvoten och totalkostnadsprocenten med 14,8 procentenheter. Bolagets jämförbara skadekvot utan engångsändringen av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden var 84,9 procent (82,9 %).

Driftskostnaderna ökade till 86 miljoner euro (75 mn euro). Ökningen berodde på försäljningssatsningar, på ökande utvecklings- och driftskostnader för informationssystem och på ökande avskrivningar. Driftkostnadsprocenten

var 24,8 procent (23,2 %). Bolagets totalkostnadsprocent försämrades avsevärt på grund av ändringarna av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden till 124,5 procent. Bolagets jämförbara totalkostnadsprocent var 109,7 procent (106,0 %), av vilka skadorna utgjorde 76,6 procent (74,6 %) och driftskostnaderna och kostnaderna för skadereglering 33,1 procent (31,4 %).

Premieinkomsten från den lagstadgade olycksfallsförsäkringen ökade 16,5 procent till 84 miljoner euro (72 mn euro). Den ekonomiska återhämtningen syntes i form av aktivare företagsverksamhet och bidrog för sin del till att premieinkomsten ökade. Ändringar i grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden försämrade betydligt försäkringsgrenens skadekvot, som steg till 129 procent. Försäkringsgrenens jämförbara skadekvot var 92 procent (94 %). Premieinkomsten från den övriga olycksfalls- och sjukförsäkringen ökade med 12 procent till 29 miljoner euro (26 mn euro). Försäkringsgrenens skadekvot försämrades till 112 procent (97 %).

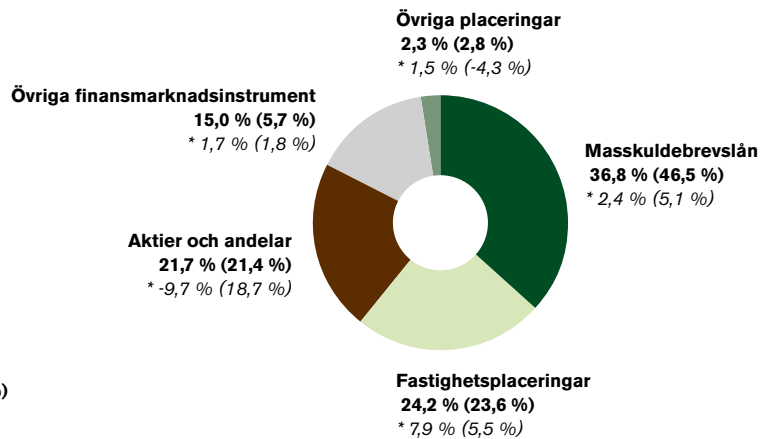
Premieinkomsten från trafikförsäkringen ökade med 4 procent till 72 miljoner euro (69 mn euro). Försäkringsgrenens jämförbara skadekvot var utan ändring av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden 81 procent (83 %). Premieinkomsten från den frivilliga bilförsäkringen ökade något till 60 miljoner euro (58 mn euro). Försäkringsgrenens skadekvot försämrades till otillfredsställande och var 81 procent (77 %).

Premieinkomsten från brandförsäkringar och övriga egendomsförsäkringar ökade med 4 procent och var 41 miljoner euro. Premieinkomsten från brandförsäkringar och övriga egendomsförsäkringar för privathushåll ökade med 5 procent och var 37 miljoner euro. Både företagssektorns och privathushållssektorns skadekvot försämrades. Antalet skador inom privathushållssektorn ökade kraftigt och försäkringssektorn drabbades av flera medelstora skador.

PLACERINGSVERKSAMHET

År 2011 var placeringsmarknaden utmanande och med hänsyn till omständigheterna var resultatet av bolagets

FENNIA, MODERBOLAG
PLACERINGSBESTÅND 31.12.2011
1 249 MN EURO (1 261 MN EURO)

Placeringsverksamhetens avkastningsprocent 0,8 % (6,8 %)
Avkastningsprocent per placeringsslag

placeringsverksamhet tillfredsställande. Nettointäkterna från bolagets placeringsverksamhet enligt gängse värde var 10 miljoner euro (83 mn euro). Placeringsverksamhetens nettoavkastning på sysselsatt kapital var 0,8 procent (6,8 %).

Placeringsstillgångarna enligt gängse värde (inklusive upplupna räntor) var vid årets slut 1 249 miljoner euro (1 261 mn euro). Masskuldebrevslån och placeringar i långa räntefonder utgjorde 37 procent av placeringsbeståndet, och penningmarknadsplaceringar och depositioner 15 procent. Aktier, placeringar i aktiefonder och kapitalfonder utgjorde 22 procent, fastighetsplaceringar 24 procent och övriga placeringar 2 procent.

RESULTAT OCH SOLVENS

Bolagets rörelseförlust var 69 miljoner euro (rörelsevinst 39 mn euro). Ändringen av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden belastade det försäkringstekniska resultatet och ökade rörelseförlusten med 52 miljoner euro.

Till följd av den ofördelaktiga skadeutvecklingen och engångsändringen av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden upplöstes 60 miljoner euro av utjämningsbeloppet. Vid årets slut var utjämningsbeloppet 157 miljoner euro (217 mn euro). Bolagets verksamhetskapital var 253 miljoner euro (285 mn euro). Bolagets solvenskapital minskade betydligt till 410 miljoner euro (502 mn euro). Solvensprocenten, dvs. solvenskapitalet i förhållande till premieintäkterna, minskade till 117,5 procent (155,0 %).

FÖRETAGSLEDNING OCH PERSONAL

Under verksamhetsåret bestod Fennias styrelse av kommerserådet Eero Lehti (ordförande), trafikrådet Esko Penttilä (vice ordförande), verkställande direktör Jouko Kemppi, verkställande direktör Lars Koski, professor Eva Liljebloom, industrirådet Rauno Mattila, styrelseordförande Antti Vaahto, verkställande direktör Juha Valkamo (t.o.m. 9.11.2011) och styrelseordförande Juhani Vesterinen (t.o.m. 31.12.2011). Styrelsesuppleant var verkställande direktör Lasse Heiniö.

Styrelsen sammanträdde sammanlagt 13 gånger under verksamhetsåret. För de ordinarie medlemmarnas del var närvaroprocenten 77 procent och för suppleanternas del 69 procent.

Bolagets verkställande direktör var Antti Kuljukka.

Till nya medlemmar av förvaltningsrådet utsågs på bolagsstämman den 18 april 2011 verkställande direktör Tauno Maksniemi, verkställande direktör Tapio Pitkänen och verkställande direktör Pekka Kuivalainen.

År 2011 hade bolaget i medeltal 1 039 anställda (995).

KONCERNSTRUKTUR

Till Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias koncernbokslut fogas Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv på basis av bolagets underkoncernbokslut. Moderbolaget äger 60 procent av Fennia Liv. Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia, som ingår i Fennia-gruppen, äger 40 procent av Fennia Liv.

Till koncernbokslutet har också fogats Finlands Skadeinspektion SVT Ab, som ägs av bolaget till 100 procent, och eFennia Ab. Fennia äger 20 procent av eFennia och rösträtten är 63,6 procent.

Fennia-gruppens tjänster utvidgades med ett värdepappersbolag som blev Fennia Livs dotterbolag. Fördraget om bildandet av Fennia Kapitalförvaltning Ab undertecknades den 7 februari 2011. Finansinspektionen beviljade bolaget verksamhetstillstånd för ett värdepappersbolag den 29 september 2011.

I slutet av 2011 hörde till koncernen ytterligare 26 fastighetsbolag, av vilka 13 tillhörde den underkoncern som utgörs av Fennia Liv. Dessutom har Uudenmaan Pääomarahasto Oy sammanslagits med koncernen som intresseföretag.

KONCERNBOKSLUT

Volymen för koncernens livförsäkringsverksamhet ökade kraftigt, men på grund av den svåra placeringsmiljön

minskade rörelsevinsten betydligt. Fennia Livs solvensställning bibehölls dock på en bra nivå. Premieinkomsten från livförsäkringsverksamheten ökade med 32 procent till 79 miljoner euro (60 mn euro). De utbetalda ersättningarna ökade till 62 miljoner euro (52 mn euro). Driftskostnaderna för livförsäkringsverksamheten var 10 miljoner euro (8 mn euro). Omkostnadsprocenten (av belastningsinkomsten) försämrades till 113,4 procent (105,2 %).

Resultatet av koncernens placeringsverksamhet enligt gängse värde var -28 miljoner euro (163 mn euro), varav fondförsäkringarna utgjorde -46 miljoner euro (43 mn euro). Koncernens värderingsdifferenser var 114 miljoner euro (144 mn euro).

Koncernens rörelseförlust var 65 miljoner euro (rörelsevinst 59 mn euro). Koncernens fria egna kapital var 195 miljoner euro (200 mn euro). Koncernens solvenskapital minskade betydligt till 478 miljoner euro (583 mn euro).

RISK- OCH SOLVENSHANTERING

De principer för risk- och solvenshantering som bekräftats av koncernbolagens styrelser utgör grunden för risk- och solvenshanteringen i Fenniakoncernen. I Fenniakoncernen avses med riskhantering koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, följer upp, hanterar och rapporterar koncernens och koncernbolagens risker. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på den så kallade modellen med tre försvarslinjer, som beskrivs närmare i bilagan om riskhantering. En riskhanteringskommitté har tillsatts för koncernens försäkringsbolag för att förbereda, styra och koordinera risk- och solvenshanteringsuppgifter samt för att förmedla information om detta.

Försäkringsverksamheten baserar sig på tagande av försäkringsrisker, riskspridning inom försäkringsbeståndet och hantering av dessa. De väsentligaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval, säljstyrning och riskprissättning, dvs. eventuell förlustrisk som följer av att kostnader för framtida försäkringsersättningar (inkl. driftskostnader) överskrider de försäkringspremier som fås av försäkringar. I försäkringsriskerna ingår även storskaderisker (bl.a. katastrofrisker) och återförsäkringsskyddets lämplighetsrisker.

De viktigaste hanteringsåtgärderna när det gäller hantering av försäkringsrisker hänför sig till riskurval, prissättning, försäkringsvillkor och anskaffning av återförsäkringsskydd. Vid beräkning av ansvarsskulden tillämpas olika kvantitativa metoder, vars hantering har en central roll vid hantering av reservrisken. På reservriskens karaktär inverkar väsentligt utöver själva metoderna också tillräckligheten, kvaliteten och

hanteringen av de uppgifter som används.

Placeringsverksamheten baserar sig på de placeringsplaner som godkänns i bolagsstyrelserna och som preciserar bland annat allokeringen av placeringar och slår fast ansvar och befogenheter för dem som i praktiken verkar inom placeringsverksamheten. När allokeringen av placeringar fastställs beaktas bolagens risktäckningskapacitet.

Med marknadsrisk avses förlustrisker som direkt eller indirekt beror på ändringar i finansmarknadens variabler, t.ex. fluktuationer i räntor, aktier, fastigheter, valutakurser och kreditmarginaler, värdenivåer och volatiliteter. Placeringsverksamhet och dess hantering har en särställning när det gäller hantering av marknadsrisker. De väsentligaste riskerna är förknippade med placeringarnas värdeminskningar och placeringarnas oförenlighet med karaktären hos den försäkringstekniska ansvarsskulden. De väsentligaste metoderna för hantering av marknadsriskerna hänför sig till val av placeringsinstrument, diversifiering av placeringar och riskbegränsning.

Syftet med hanteringen av operativa risker är att minska sannolikheten för oförutsedda förluster. Med operativ risk avses förlustrisk som beror på otillräckliga eller misslyckade interna processer, personalresurser, system eller yttre faktorer. I operativa risker ingår juridiska risker. De effektivaste riskhanteringsåtgärderna riktas mot de allvarligaste operativa riskerna.

UTSIKTER FÖR PÅGÅENDE RÄKENSKAPSPERIOD

De mest pessimistiska uttalandena om euroområdet sön-derfall och den djupa recession det skulle leda till i Europa har blivit färre eller åtminstone skjutits framåt när euroländerna godkände det andra lånepaketet till Grekland. Hela detta år kommer emellertid att präglas av osäkerhet. Att förutsäga placeringsverksamhetens resultat är exceptionellt svårt.

Detta år är Fennias centrala tema att förbättra den grundläggande affärsverksamhetens lönsamhet. För att uppnå det utför bolaget ännu mer skadeförebyggande arbete än tidigare.

Genomförandet av avtalade utvecklingsprojekt fortsätter i bolaget. Målet för utvecklingsprojekten är att förbättra servicen och öka kundtillfredsställelsen och på det sättet skapa möjligheter att nå målen enligt bolagsstrategin.

Resultaträkning 1.1.2011–31.12.2011

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
Försäkringsteknisk kalkyl					2
Skadeförsäkring					
Premieintäkter					
Premieinkomst	359 102	331 548	359 102	331 548	1
Återförsäkrares andel	-4 932	-5 230	-4 932	-5 230	
	354 169	326 318	354 169	326 318	
Totalförändring i premieansvaret	-5 404	-2 113	-5 404	-2 113	
Premieintäkter sammanlagt	348 766	324 206	348 766	324 206	
Övriga försäkringstekniska intäkter		12 584		12 584	
Ersättningskostnader					
Utbetalda ersättningar	-277 225	-257 769	-277 225	-257 769	
Återförsäkrares andel	1 056	1 427	1 056	1 427	
	-276 169	-256 341	-276 169	-256 341	
Totalförändring i ersättningsansvaret	-83 918	-25 343	-83 918	-25 343	
Återförsäkrares andel	489	-441	489	-441	
	-83 429	-25 783	-83 429	-25 783	
Ersättningskostnader sammanlagt	-359 598	-282 125	-359 598	-282 125	
Driftskostnader	-86 486	-75 149	-86 486	-75 149	4
Övriga försäkringstekniska kostnader		-6 424		-6 424	
Försäkringstekniskt bidrag före förändring i utjämningsbeloppet	-97 319	-26 908	-97 319	-26 908	
Förändring i utjämningsbeloppet	60 323	-491	60 323	-491	
Försäkringstekniskt bidrag	-36 996	-27 400	-36 996	-27 400	

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
FÖRSÄKRINGSTEKNISK KALKYL					
Livförsäkring					
Premieinkomst					
Premieinkomst	79 461	60 165			
Återförsäkrares andel	-760	-528			
Premieinkomst sammanlagt	78 701	59 637			
Andel av nettointäkterna från placeringsverksamheten	-26 973	81 361			
Ersättningskostnader					
Utbetalda ersättningar	-61 790	-51 686			
Återförsäkrares andel		438			
	-61 790	-51 248			
Förändring i ersättningsansvaret	-6 264	-7 594			
Ersättningskostnader sammanlagt	-68 054	-58 842			
Förändring i premieansvaret	30 655	-58 595			
Driftskostnader	-9 754	-8 180			
Försäkringstekniskt resultat	4 575	15 381			

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
ANNAN ÄN FÖRSÄKRINGSTEKNISK KALKYL					
Skadeförsäkringens tekniska bidrag	-36 996	-27 400			
Livförsäkringens tekniska resultat	4 575	15 381			
Intäkter av placeringsverksamheten	134 989	163 103	86 870	97 448	6
Uppskrivningar av placeringar	1 923	30 061			
Kostnader för placeringsverksamheten	-115 850	-45 274	-58 996	-31 691	6
Korrigerigering av uppskrivningar av placeringar	-19 206	-762			
	1 856	147 127	27 874	65 757	
Överföring av placeringsverksamhetens nettointäktandel	26 973	-81 361			
Övriga intäkter					
Övriga	4 817	1 200	62	18	
Övriga kostnader					
Övriga	-4 638	-1 042	128	-243	
Andel av intresseföretagens vinster	115	537			
Inkomstskatt för den egentliga verksamheten					
Skatt för räkenskapsperioden	-1 505	-10 556		-9 796	
Skatt för tidigare räkenskapsperioder	150	63	145	69	
Latent skatt	748	-564			
	-606	-11 057	145	-9 727	
Förlust/vinst av den egentliga verksamheten	-3 905	43 387	-8 786	28 405	
Minoritetsandelar	-1 437	-5 960			
Bokslutsdispositioner					
Förändring i avskrivningsdifferensen			209	74	
Räkenskapsperiodens förlust/vinst	-5 342	37 427	-8 577	28 479	

Balansräkning 31.12.2011

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
AKTIVA					
Immateriella tillgångar					
Övriga utgifter med lång verkningstid	26 775	16 987	21 951	15 606	13
Förskottsbetalningar	12 255	12 460	12 159	9 603	13
	39 030	29 447	34 110	25 209	
Placeringar					7
Fastighetsplaceringar					
Fastigheter och fastighetsaktier	309 655	310 331	116 174	117 521	8
Lånefordringar hos företag inom samma koncern			115 978	120 999	8
Lånefordringar hos ägarintresseföretag	1 541	1 391			
	311 195	311 722	232 153	238 520	
Placeringar i företag inom samma koncern och i ägarintresseföretag					
Aktier och andelar i företag inom samma koncern			25 982	25 982	9
Aktier och andelar i intresseföretag	3 272	3 231			9
	3 272	3 231	25 982	25 982	
Övriga placeringar					
Aktier och andelar	661 679	609 615	408 421	368 687	12
Finansmarknadsinstrument	695 064	742 756	448 031	479 848	
Fordringar på inteckningslån	21 054	3 939	4 481	3 939	
Övriga lånefordringar	24 787	16 325	21 735	16 325	10
Depositioner	6 734	1 200	-	-	
	1 409 318	1 373 836	882 669	868 799	
Depåfordringar inom återförsäkring	46	26	46	26	
Placeringar sammanlagt	1 723 831	1 688 816	1 140 849	1 133 327	
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar	270 305	300 154			
Fordringar					
Vid direktförsäkringsverksamhet					
Hos försäkringstagare	61 185	56 447	60 458	56 022	
Vid återförsäkringsverksamhet	747	1 563	747	1 125	
Övriga fordringar	62 521	36 917	66 924	30 797	
Latenta skattefordringar	339	282			
	124 792	95 210	128 130	87 944	

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
Övriga tillgångar					
Materiella tillgångar					
Maskiner och inventarier	7 971	8 062	7 290	7 342	13
Varulager	318	314	306	302	
	8 289	8 376	7 596	7 644	
Kassa och bank	18 679	64 914	10 954	47 032	
	26 968	73 290	18 549	54 676	
Aktiva resultatregleringar					
Räntor och hyror	13 268	16 972	8 667	11 658	
Övriga aktiva resultatregleringar	10 378	6 038	7 796	4 036	
	23 647	23 010	16 463	15 695	
	2 208 573	2 209 927	1 338 102	1 316 851	

Balansräkning 31.12.2011

1 000 €	Koncernen 2011	Koncernen 2010	Moderbolaget 2011	Moderbolaget 2010	Noter
PASSIVA					
Eget kapital					16
Grundfond	4 339	4 339	4 339	4 339	
Garantikapital	3 364	3 364	3 364	3 364	
Uppskrivningsfond	885	885	885	885	
Säkerhetsfond	186 173	157 694	186 173	157 694	
Styrelsens dispositionsmedel	59	59	59	59	
Vinst från tidigare räkenskapsperioder	13 943	4 996			
Räkenskapsperiodens förlust/vinst	-5 342	37 427	-8 577	28 479	
	203 420	208 763	186 242	194 819	
Ackumulerade bokslutsdispositioner					
Avskrivningsdifferens			1 941	2 149	
Minoritetsandelar	28 661	28 324			
Koncernreserv	426	851			
Försäkringsteknisk ansvarsskuld					
Premieansvar inom skadeförsäkring	109 688	104 284	109 688	104 284	
Premieansvar inom livförsäkring	398 166	399 553			
Ersättningsansvar inom skadeförsäkring	812 567	728 649	812 567	728 649	
Återförsäkrares andel	-2 593	-2 105	-2 593	-2 105	
	809 973	726 544	809 973	726 544	
Ersättningsansvar inom livförsäkring	141 379	134 743			
Utjämningsbelopp inom skadeförsäkring	156 899	217 222	156 899	217 222	
Försäkringsteknisk ansvarsskuld sammanlagt	1 616 105	1 582 346	1 076 560	1 048 050	
Ansvarsskuld för fondförsäkringar	271 955	301 595			
Skulder					
Av återförsäkringsverksamhet	1 379	1 415	1 019	1 160	
Övriga skulder	55 959	47 374	52 993	43 380	
Latenta skatteskulder	8 179	8 876			
	65 517	57 665	54 012	44 540	
Passiva resultatregleringar	22 489	30 384	19 348	27 292	
	2 208 573	2 209 927	1 338 102	1 316 851	

Moderbolagets finansieringsanalys

1 000 €	2011	2010
INDIREKT FINANSIERINGSANALYS		
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Förlust/vinst av den egentliga verksamheten	-8 786	28 405
Korrektivposter		
Förändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden	28 510	15 804
Nedskrivningar och uppskrivningar av placeringar	11 418	-2 538
Avskrivningar enligt plan	10 575	8 826
Övriga korrektivposter	-5 914	-18 341
Kassaflöde före förändring i rörelsekapital	35 802	32 155
Förändring i rörelsekapital:		
Ökning/minskning av kortfristiga räntefria rörelsefordringar	-12 267	7 459
Ökning av kortfristiga räntefria skulder	7 909	5 788
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	31 444	45 402
Betalda räntor och betalningar för rörelseverksamhetens övriga finansiella kostnader	-428	-355
Betalda direkta skatter	-10 561	-3 545
Rörelseverksamhetens kassaflöde	20 456	41 502
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel)	-45 400	-34 244
Överlåtelseinkomster av placeringar (exkl. likvida medel)	6 197	28 424
Investeringar i och överlåtelseinkomster av materiella och immateriella tillgångar samt av övriga tillgångar (netto)	-17 330	-12 458
Investeringarnas kassaflöde	-56 534	-18 278
Förändring i likvida medel	-36 078	23 224
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	47 032	23 808
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	10 954	47 032
	-36 078	23 224

Bokslutsprinciper

Bokslutet har upprättats enligt bokföringslagen och lagarna om aktiebolag och försäkringsbolag samt i enlighet med beslut, föreskrifter och anvisningar från de myndigheter som övervakar försäkringsbolagen.

PLACERINGARNAS BOKFÖRINGSVÄRDE

Byggnader och konstruktioner tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningarna enligt plan eller till ett lägre gängse värde. Fastighetsaktier samt mark- och vattenområden tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre gängse värde. Intäktsförda uppskrivningar på byggnader avskrivs enligt plan.

Aktier och andelar som ingår i placeringarna tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre gängse värde. Aktier och andelar som hänför sig till anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre gängse värde om värdesänkningen anses bestående. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset.

Finansmarknadsinstrument tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset. Differensen mellan finansmarknadsinstrumentens nominella värde och anskaffningsutgift periodiseras bland ränteutäkten eller som avdrag för dessa under finansmarknadsinstrumentets löptid. Motposten bokförs som en ökning eller minskning av anskaffningsutgiften. Värdeförändringar till följd av fluktuationer i räntenivån har inte bokförts. Nedskrivningar i anslutning till emittentens kreditvärdighet bokförs i resultatet.

Lånefordringar och depositioner tas i balansräkningen upp till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde än detta.

De nedskrivningar som tidigare gjorts av placeringar återförs till placeringarnas värde på ett sådant sätt att de påverkar resultatet till den del som det gängse värdet överstiger bokföringsvärdet.

Derivatinstrument används i första hand till att skydda placeringsportföljerna. Derivatet bokförs dock som icke-skyddande derivatkontrakt. Vinster och förluster som uppkommit under räkenskapsperioden till följd av att derivatkontrakt stängts eller förfallit har bokförts som intäkter eller kostnader för räkenskapsperioden. Den negativa differensen

mellan det gängse värdet för ett icke-skyddande derivatkontrakt och ett högre bokföringsvärde/en högre avtalskurs bokförs som kostnad. Orealiserade intäkter bokförs inte.

Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar värderas till gängse värde.

BOKFÖRINGSVÄRDE FÖR ANNAN EGENDOM ÄN PLACERINGAR

Som övriga utgifter med lång verkningstid har utgifter för totalrenovering av lägenheter och för planering av datasystem aktiverats. Dessa och inventarier tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar enligt plan.

Premiefordringar tas i balansräkningen upp till det sannolika värdet och övriga fordringar till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde. Från premiefordringarnas nominella värde har annullationer som baserar sig på tidigare erfarenhet dragits av, varvid man får det sannolika värdet. En fordran som sannolikt inte kommer att betalas bokförs som kreditförlust.

AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN

Avskrivningar enligt plan görs som lineära avskrivningar på anskaffningsutgiften baserade på ekonomisk verkningstid. De uppskattade avskrivningstiderna är i genomsnitt följande:

Dataprogram	3–7 år
Utgifter för planering av datasystem	5–7 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	5–10 år
Kontors-, affärs- och industribyggnader	20–75 år
Beståndsdelar i byggnader	10–20 år
Transportmedel och datautrustning	3–5 år
Kontorsmaskiner och -inventarier	7 år

UPPSKRIVNINGAR AV PLACERINGAR

Uppskrivningar av placeringar som hänför sig till placeringstillgångar och till placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar samt korrektivposter till uppskrivningarna bokförs så att de inverkar på resultatet.

Uppskrivningar av placeringar som hänför sig till anläggningstillgångar och återföringar av dem förs mot uppskriv-

ningsfonden under det bundna egna kapitalet. Intäktsförda uppskrivningar på byggnader avskrivs enligt plan.

PLACERINGARNAS GÄNGSE VÄRDE

Fastigheternas gängse värden fastställs årligen fastighetsvis med utgångspunkt i beräkningar av bolagets egna experter. I bokslutet har en försiktig värdering tillämpats. I situationer där den rätta nivån på en försiktig värdering har behövt säkerställas har man låtit göra utomstående värderingar av fastigheternas gängse värden. Värderingarna har då gjorts av ett landsomfattande bolag som vid sidan av sin övriga verksamhet specialiserat sig på fastighetsvärdering.

Som gängse värde för aktier och andelar i livförsäkringsbolaget, som är dotterbolag, tillämpas ett försiktigt kalkylerat sannolikt överlåtelsepris som baserar sig på dotterbolagets substansvärde.

För noterade värdepapper och för sådana värdepapper som har en marknad används som gängse värde årets sista tillgängliga kurs enligt fortlöpande handel, eller om den saknas, den sista avslutskursen. Som gängse värde för värdepapper som inte noteras används det sannolika överlåtelsepriset, den återstående anskaffningsutgiften eller ett substansvärde. Som gängse värde för kapitalinvesteringssfonderna har tillämpats anskaffningsutgiften eller de värderingar som förvaltningsbolaget uppgett om fondens gängse värde.

Derivatkontrakt värderas till gängse värde på bokslutsdagen. Från verksamhetskapitalet avdras eventuell maximiförlust för icke-skyddande derivatkontrakt.

Som gängse värde för fordringar tillämpas det nominella värdet eller ett lägre sannolikt värde.

POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Affärstransaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder i utländsk valuta liksom gängse värde för placeringar har i bokslutet omvandlats till euro enligt Europeiska centralbankens kurs på bokslutsdagen. Kursdifferenser som uppkommit under räkenskapsperioden och vid bokslutet bokförs som korrigeringsposter till de berörda inkomsterna och utgifterna eller som intäkter och kostnader av placeringsverksamheten om kursdifferenserna hör till finansieringstransaktioner. Kursdifferenser i den försäkringstekniska kalkylen har i resultaträkningen inte överförts till intäkter/kostnader av placeringsverksamheten. Att överföringen inte gjorts har ingen effekt på den korrekta och tillräckliga bild som resultaträkningen ger av hur resultatet bildats.

ARRANGEMANG FÖR PERSONALENS PENSIONER

Pensionsskyddet för personalen i koncernbolagen har ordnats genom ArPL-försäkringar i Ömsesidiga försäkringsbolaget Pensions-Fennia. Pensionsförsäkringspremierna bokförs i resultaträkningen enligt prestationsprincipen.

ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH HANTERING AV LATENTA SKATTER

Lagstiftningen gör det möjligt att bokföra frivilliga reserver samt avskrivningar som överskrider planen. I koncernbolagens bokslut avdras inte den latent skatteskulden från ackumulerade bokslutsdispositioner, fonderade uppskrivningar och värderingsdifferenser på placeringar. Intäktsförda uppskrivningar är skattepliktig inkomst. Latenta skattefordringar till följd av periodiseringsdifferenser i bokföring och beskattning har inte tagits upp i koncernbolagens bokslut. Koncernbolagen har inte motsvarande latent skatteskulder. I koncernbokslutet har latent skatteskulder och latent skattefordringar till följd av konsolideringsåtgärder, fonderade uppskrivningar och periodiseringsdifferenser bokförts.

I koncernbokslutet har de frivilliga reserverna och den ackumulerade avskrivningsdifferensen delats upp i ändring i den latent skatteskulden och i räkenskapsperiodens resultat samt i latent skatteskuld och i eget kapital. Den tillämpade skattesatsen är 24,5 procent (26 %).

FÖRÄNDRING I BOKFÖRINGSPRINCIPERNA FÖR SKADEFÖRSÄKRING I BOKSLUTET 2010

I slutet av 2010 trädde en lagändring om den s.k. garantiavgiftsposten i kraft. I fråga om lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring skulle skadeförsäkringsbolagen på förhand förbereda sig på eventuellt solidariskt ansvar genom att bilda en särskild garantiavgiftspost i balansräkningen. Lagändringen ledde till att man avstod från förhandsförberedelse i form av en garantiavgiftspost och att skadeförsäkringsbolagen inte längre behöver reservera en garantiavgiftspost i sina resultaträkningar.

Enligt lagens bestämmelser bokfördes bolagets belopp som motsvarade garantiavgiftsposten i slutet av 2009 som intäkter under övriga försäkringstekniska intäkter i resultaträkningen 2010. Det garantiavgiftsbelopp som ackumulerats före den 31 december 2010 i olycksfallsförsäkringen bokfördes som kostnad under övriga försäkringstekniska kostnader i resultaträkningen 2010 och under fördelningssaldot i balansräkningen. Den garantiavgiftspost som ackumulerats före den 31 december 2010 i trafikförsäkringen bokfördes 2010 som en förändring i utjämningsbeloppet i resultaträkningen samt i utjämningsbeloppet i balansräkningen.

SKADEFÖRSÄKRINGENS ERSÄTTNINGANSVAR

Ersättningsansvaret omfattar de ersättningsbelopp som bolaget ska betala efter räkenskapsåret och som orsakats av skador som inträffat under räkenskapsåret eller tidigare samt av andra försäkringsfall.

På grund av att räntenivån sjunkit beslutade bolaget att sänka den beräkningsränta som används vid diskontering av ansvarsskulden till 3,0 procent. Vid beräkning av ersättningsansvaret för alla ersättningar i pensionsform tillämpas förräntning, och den tillämpade räntesatsen är 3,0 procent

(3,5 %). På andra delar av ersättningsansvaret tillämpas inte förräntning.

Den s.k. dödlighetsmodell som försäkringsbolagen använder uppdaterades 2011, eftersom det konstaterades att livslängden fortsättningsvis blir längre. På grund av ändringen höjde bolaget ersättningsansvaret för pensionsreserver. Detta hade en påtaglig inverkan på ansvarsskulden för den lagstadgade olycksfalls- och trafikförsäkringen och en liten betydelse för den frivilliga olycksfalls- och ansvarsförsäkringen.

Till ersättningsansvaret hör också det utjämningsbelopp som separat ska tas upp i balansräkningen. Utjämningsbeloppet är en buffert som kalkylerats i händelse av skaderika år. Storleken på utjämningsbeloppet bestäms på de grunder som Finansinspektionen fastställer för bolaget.

ANSVARSSKULD FÖR LIVFÖRSÄKRINGEN

Vid beräkning av ansvarsskulden följs både lagen om försäkringsbolag och social- och hälsovårdsministeriets och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Vid försäkringar som är bundna till placeringarnas värdeutveckling (fondförsäkringar) används ingen beräkningsränta. För övriga försäkringar beräknas ansvarsskulden per försäkring, och den beräkningsränta som tillämpas varierar enligt följande:

- För den individuella liv- och pensionsförsäkringen inklusive kapitaliseringsavtal tillämpas en beräkningsränta på 4,5 procent på avtal som börjat gälla före 1.1.1999, 3,5 procent på avtal som börjat gälla efter 1.1.1999 och 2,5 procent på avtal som börjat gälla efter 1.3.2003. I en del av kapitaliseringsavtalen är beräkningsräntan 2 procent eller 1 procent.
- För den icke forbundna gruppensionsförsäkringen är beräkningsräntan 3,5 procent. För ansvarsskuld som ackumulerats före 1.1.1999 har den ändrade beräkningsräntans (från 4,25 procent till 3,5 procent) effekt aktiverats i ansvarsskulden och den kommer att avskrivas i jämna belopp under 15 års tid. För gruppensionsförsäkringar som börjat gälla efter 1.1.2011 är beräkningsräntan 2 procent.
- För att uppfylla räntekravet på 4,5 och 3,5 procent för pensions- och sparförsäkringar kompletterades ansvarsskulden såväl under räkenskapsåret som i de tidigare boksluten. Ansvarsskulden för räntekomplettering var cirka 24,1 miljoner euro 31.12.2011. Genom att upplösa ansvarsskulden för räntekomplettering är det årliga avkastningskravet i beräkningsgrunden för detta bestånd 3,2 procent under de närmaste åren.

För de individuella pensionsförsäkringar som börjat gälla före 1.1.2010 har den aktiverade anskaffningsutgiften dragits av från premieansvaret. Amorteringstiden för denna s.k. zillmering bestäms per försäkring och är högst sju år.

Zillmeringen har fastslagits på ett sådant sätt att de belastningar som motsvarar försäkringarna räcker till för framtida amorteringar.

SKÄLIGHETSPRINCIPEN

Enligt 13 kap. 2 § i lagen om försäkringsbolag ska livförsäkringsbolag tillämpa den s.k. skälighetsprincipen i fråga om sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet berättigar till extra förmåner som utdelas enligt de överskott som försäkringarna eventuellt avkastar. Denna princip förutsätter att en skälig del av det överskott som dessa försäkringar avkastar i form av extra förmåner ska återföras till de aktuella försäkringarna, om detta inte förhindras av solvenskraven.

Fennia Livs mål är att på lång sikt ge försäkringskapitalet i de försäkringar som är berättigade till utdelning av överskottet en bruttoavkastning som motsvarar minst den riskfria räntan. Försäkringens duration och återköpsrätt beaktas då de extra förmånerna delas ut. Beloppet på avkastningen som utdelas bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar. Med försäkringens totalränta avses försäkringsavtalets beräkningsränta och den tilläggsränta som ska gottskrivas det aktuella avtalet. I beloppet av den tilläggsränta som gottskrivas försäkringen tas avtalets beräkningsräntenivå i beaktande. När bolagets nettointäkter från placeringar är låga sänks nivån på de extra förmånerna. Totalräntan på försäkringar med en lägre beräkningsränta kan då underskrida den högsta beräkningsräntan. När placeringarnas nettoavkastning är hög, kan försäkringar med en lägre beräkningsränta få en högre totalränta än försäkringar med en högre beräkningsränta.

När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar vi efter kontinuitet, vilket betyder att överskottet från placeringsintäkterna kan periodiseras till att utdelas som en extra förmån till den berörda gruppen försäkrade under kommande år. I förhållande till övriga försäkringsbolag och andra former av lågriskplaceringar strävar bolaget efter konkurrenskraftiga extra förmåner.

Nivån på de extra förmånerna begränsas av avkastningskraven som ägarna har fastställt för kapitalet samt av bolagets solvensmål. Ett sådant solvensmål uppställs att alla solvensgränser som lagstiftarna förutsätter överskrids och att bolaget kan ta risker i sin placeringsverksamhet i den mån som placeringsplanen förutsätter för att det årligen fastställda avkastningsmålet ska uppnås.

Fennia Livs styrelse fastställer tilläggsräntan kvartalsvis på förhand. Beloppet på de kommande extra förmånerna kan dock ändras även under kvartalet om solvensen eller den allmänna marknadssituationen förutsätter det.

I risklivförsäkringarna tillämpas den så kallade skälighetsprincipen i dödsfallsskyddet för namngivna försäkringsgrupper i form av höjda ersättningsbelopp.

Målen för de extra förmånerna är inte bindande och inte en del av försäkringsavtalet som tecknas mellan bolaget och

försäkringstagaren. Målen för de extra förmånerna gäller tills vidare och bolaget förbehåller sig rätten att ändra dessa mål.

HUR SKÄLIGHETSPRINCIPEN UPPFYLLDES 2011

De extra förmåner som Fennia Liv delade ut 2011 motsvarar de mål som bolaget uppställt i sin skälighetsprincip. Avkastningen som utdelas till försäkringarna bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar. När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar vi efter kontinuitet, vilket betyder att överskottet från placeringsintäkterna kan periodiseras till att utdelas som en extra förmån till den berörda gruppen försäkrade under kommande år. År 2011 blev bolagets placeringsavkastning låg. Genom att upplösa den ansvarsskuld som under tidigare år reserverats för extra förmåner och för räntekomplettering kunde man dock gottskriva försäkringar tillägsränta utöver försäkringsränta 2011. Den riskfria räntan har varit låg för såväl korta räntor som långa statslån ända sedan 2009. Den totalränta som Fennia Liv gottskrivit har tydligt överskridit den motsvarande placeringstidens riskfria ränta 2009–2011. Försäkringens duration och återköpsrätt har beaktats då de extra förmånerna delas ut. Därför har den totalränta som gottskrivs pensionsförsäkringarna vanligen varit lite högre än den ränta som gottskrivs sparförsäkringarna. Tabellen nedan visar Fennia Livs totalräntor som gottskrivits 2011

TOTALRÄNTA FÖR RÄNTEBÄRANDE FÖRSÄKRINGAR 2011

Beräknings- ränta	Individuell spar- försäkring	Individuell pensions- försäkring	Grup- pensions- försäkring	Kapitali- serings- avtal
4,50 %	4,50 %	4,50 %		
3,50 %	3,65 %	3,95 %	3,95 %	3,50 %
2,50 %	3,63 %	3,95 %		3,43 %
2,00 %			3,95%	3,43 %
1,00 %				3,43 %

KONCERNBOKSLUT

I Fennias koncernbokslut har alla de dotterbolag tagits med där moderbolaget direkt eller indirekt har över hälften av rösträtten. Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv hör till koncernen som ett dotterbolag. Fennia Liv och dess dotterbolag inkluderas i koncernbokslutet på basis av Fennia Livs underkoncernbokslut. Fennia Kapitalförvaltning Ab (Fennia Livs ägarandel är 100 procent), som bildades 2011, är ett nytt dotterbolag. Finlands Skadeinspektion SVT Ab (100 procents ägarandel) och eFennia Oy (20 procents ägarandel, rösträtt 63,6 procent) är Fennias dotterbolag. De övriga dotterbolag som tagits med i koncernbokslutet är alla fastighetsbolag. I slutet av 2011 hörde till koncernen 26 fastighetsbolag, av vilka 13 tillhörde den underkoncern som utgörs av Fennia Liv.

Koncernbokslutet har upprättats som en sammanställning av moderbolagets och dotterbolagens resultaträkningar, balansräkningar och noter. Bolagens interna fordringar och skulder, intäkter och kostnader, vinstutdelning samt inbördes aktieinnehav har eliminerats. Från resultatet och det egna kapitalet har minoritetsandelen avskiljts som en separat post. Inbördes aktieinnehav har eliminerats genom förvärvsmetoden. Den koncernaktiva som hänför sig till anläggningstillgångsposter avskrivs enligt avskrivningsplanen för den berörda anläggningstillgångsposten. Koncerngoodwill som inte har hänförts har avskrivits i sin helhet.

De uppskrivningar som fanns i fastighetsdotterbolagens bokföring när aktierna förvärvades har återförts, eftersom grunden för att de genomförts har inverkat på anskaffningspriset för dotterbolagets aktier.

I koncernbokslutet har de bolag där koncernen kontrollerar 20–50 procent av rösträtten tagits med som intresseföretag genom kapitalandelsmetoden. Undantag utgör innehaven (20–50 procent) i ömsesidiga bostads- och fastighetsaktiebolag som inte tas in i koncernbokslutet. Att de lämnas utanför har ingen väsentlig inverkan på koncernens resultat och fria egna kapital.

KONCERNBOLAGEN 31.12.2011

Koncernbokslutet inkluderar följande dotterbolag

eFennia Oy
Emmelia Oy
Finlands Skadeinspektion SVT Ab
Asunto Oy Espoon Myllynkivi
Asunto Oy Helsingin Vattuniemenkuja 8
Asunto Oy Helsingin Viikinportti
Asunto Oy Keravan Jaakonkulma
Asunto Oy Oulun Alppilan Ruusu
Kiinteistö Oy Eagle Lahti
Kiinteistö Oy Joensuun Metropol
Kiinteistö Oy Ornant
Kiinteistö Oy Ruosilantie 4-6
Kiinteistö Oy Ruosilantie 11
Kiinteistö Oy Tampereen Rautatiekatu 21
Kiinteistö Oy Televisiokatu 1
Kiinteistö Oy Televisiokatu 3

Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv

nya dotterbolag

Fennia Kapitalförvaltning Ab
Kiinteistö Oy Konalan Ristipellontie 25

dotterbolag

Asunto Oy Jyväskylän Jontikka
Asunto Oy Tampereen Vuoreksen Puistokatu 76
Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1
Kiinteistö Oy Kaakkurin Liikekeskus
Kiinteistö Oy Kalevankatu 9
Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5
Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1
Kiinteistö Oy Sellukatu 5
Kiinteistö Oy Teohypo
Kiinteistö Oy Vaajakosken Varaslahdentie 6
Kiinteistö Oy Vasaramestari
Kiinteistö Oy Vasaraperän Liikekeskus

Koncernbokslutet inkluderar som intresseföretag

Uudenmaan Pääomarahasto Oy

Noter till moderbolaget

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN OCH BALANSRÄKNINGEN

1 000 €

	2011	2010
1. PREMIEINKOMST		
Skadeförsäkring		
Direktförsäkring		
Från hemlandet	358 659	331 170
Återförsäkring	442	378
Premieinkomst före återförsäkrarens andel	359 102	331 548

2. RESULTAT ENLIGT FÖRSÄKRINGSKLASSGRUPP, MODERBOLAG

Försäkringsklassgrupp	År	Premieinkomst före återförsäkrarens andel	Premieintäkter före återförsäkrarens andel	Ersättningskostnader före återförsäkrarens andel	Driftskostnader före återförsäkrarens provisioner och vinstandelar	Återförsäkrarens andel	Försäkringstekniskt bidrag före förändring i garantiavgiftsposten och utjämningsbeloppet
1 000 €							
Lagstadgat olycksfall	2011	83 810	82 600	-106 245	-10 685	-230	-34 561
	2010	71 927	71 977	-67 031	-9 160	-422	-4 636
	2009	81 955	81 964	-56 645	-8 694	-416	16 209
Övriga olycksfall och sjukdomar	2011	29 262	28 046	-31 409	-9 243	-93	-12 699
	2010	26 174	25 158	-24 430	-7 760	-82	-7 114
	2009	23 674	22 638	-25 489	-7 247	-80	-10 179
Motorfordonsansvar	2011	72 052	71 512	-78 400	-19 897	-452	-27 238
	2010	69 254	69 015	-57 308	-17 553	-326	-6 171
	2009	69 198	69 647	-55 254	-16 938	-1 405	-3 949
Landfordon	2011	59 807	59 216	-47 649	-16 549	-202	-5 185
	2010	58 034	58 577	-44 677	-14 556	-185	-841
	2009	59 151	59 515	-42 784	-14 116	532	3 147
Brand och annan skada på egendom	2011	71 071	69 910	-65 958	-19 734	-1 678	-17 459
	2010	65 975	65 322	-66 264	-17 072	-2 183	-20 198
	2009	65 097	65 038	-54 335	-16 506	-1 535	-7 338
Ansvar	2011	21 987	21 336	-18 161	-4 438	3	-1 261
	2010	19 221	18 756	-12 905	-3 647	-95	2 108
	2009	19 429	19 275	-8 411	-3 471	-305	7 088
Övriga	2011	20 670	20 641	-13 090	-5 890	-593	1 068
	2010	20 585	20 277	-10 380	-5 356	-818	3 723
	2009	20 096	20 193	-13 043	-5 062	-928	1 160
DIREKT FÖRSÄKRING SAMMANLAGT	2011	358 659	353 260	-360 912	-86 437	-3 246	-97 335
	2010	331 170	329 083	-282 996	-75 104	-4 112	-33 129
	2009	338 599	338 270	-255 959	-72 035	-4 136	6 139
Återförsäkring	2011	442	438	-231	-191	16	
	2010	378	353	-115	-178	1	61
	2009	1 570	1 544	-1 293	-204	-99	-52
SAMMANLAGT	2011	359 102	353 698	-361 143	-86 628	-3 246	-97 319
	2010	331 548	329 436	-283 111	-75 282	-4 111	-33 068
	2009	340 169	339 814	-257 252	-72 239	-4 236	6 087
Förändring i garantiavgiftsposten	2009						-426
Försäkringstekniska intäkter och kostnader	2010						6 159
Förändring i utjämningsbeloppet	2011						60 323
	2010						-491
	2009						-31 819
FÖRSÄKRINGS-TEKNISKT BIDRAG	2011						-36 996
	2010						-27 400
	2009						-26 158

1 000 €	2011	2010
---------	------	------

3. POSTER SOM AVDRAGITS FRÅN PREMIEINKOMSTEN

Kreditförluster på premiefordringar	1 978	2 521
Fördelningsavgifter	24 779	21 907
Premieskatt	55 454	52 069
Brandskyddsavgift	781	739
Trafiksäkerhetsavgift	672	689
Arbetskyddsavgift	1 531	1 247
Sammanlagt	85 194	79 172

1 000 €	2011	2010
---------	------	------

4. SPECIFIKATION AV DRIFTSKOSTNADER

Totala driftskostnader enligt funktion

Utbetalda ersättningar	28 883	26 837
Driftskostnader	86 486	75 149
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	3 012	2 296
Övriga kostnader	-129	246
Sammanlagt	118 252	104 528

Funktionsspecifika avskrivningar enligt plan

Utbetalda ersättningar	2 394	2 617
Driftskostnader	5 890	3 943
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	194	171
Övriga kostnader		
Sammanlagt	8 477	6 732

Specifikation av driftskostnaderna i resultaträkningen

Utgifter för anskaffning av försäkringar		
Provisioner för direktförsäkring	5 872	4 236
Provisioner och vinstandelar för mottagen återförsäkring	71	58
Övriga utgifter för anskaffning av försäkringar	34 880	30 979
	40 824	35 272
Kostnader för skötsel av försäkringar	29 023	24 729
Förvaltningskostnader	16 781	15 280
Provisioner och vinstandelar för avgiven återförsäkring	-142	-133
Sammanlagt	86 486	75 149

1 000 €

2011

2010

5. SPECIFIKATION AV PERSONALKOSTNADER, PERSONALEN OCH MEDLEMMARNA I DE OLIKA ORGANEN

Personalkostnader

Löner och arvoden	50 227	46 508
Pensionskostnader	9 095	8 259
Övriga lönebikostnader	4 727	4 068
Sammanlagt	64 049	58 835

Löner och arvoden till ledningen

Verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare	643	678
Styrelsen	155	148
Förvaltningsrådet	151	147
Sammanlagt	949	973

Pensionsåldern för verkställande direktören bestäms enligt ArPL.

Antal anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden

Kontorspersonal	568	547
Försäljningspersonal	471	448
Sammanlagt	1 039	995

Revisorns arvoden

Revision	42	42
Skatterådgivning	9	14
Övriga tjänster	1	1
Sammanlagt	52	56

1 000 €	2011	2010
6. SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN		
Intäkter av placeringsverksamheten		
Intäkter av placeringar i företag inom samma koncern		
Dividendintäkter	108	120
Intäkter av fastighetsplaceringar		
Ränteintäkter		
Från företag inom samma koncern	3 863	3 056
Från övriga företag		
Övriga intäkter		
Från företag inom samma koncern	487	232
Från övriga företag	18 544	16 629
	22 894	19 917
Intäkter av övriga placeringar		
Dividendintäkter	7 538	5 257
Ränteintäkter	20 339	23 595
Övriga intäkter	1 736	1 588
	29 613	30 440
Sammanlagt	52 615	50 477
Återförda nedskrivningar	1 214	4 455
Försäljningsvinster	33 042	42 515
SAMMANLAGT	86 870	97 448
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för fastighetsplaceringar		
Till företag inom samma koncern	-9 992	-7 933
Till övriga företag	-3 642	-3 164
	-13 634	-11 097
Kostnader för övriga placeringar	-3 360	-2 136
Räntekostnader och övriga kostnader för främmande kapital		
Till företag inom samma koncern		
Till övriga företag	-427	-355
	-428	-355
Sammanlagt	-17 422	-13 588
Nedskrivningar och avskrivningar		
Nedskrivningar	-12 631	-1 917
Byggnadsavskrivningar enligt plan	-2 098	-2 094
	-14 729	-4 012
Försäljningsförluster	-26 845	-14 092
SAMMANLAGT	-58 996	-31 691
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	27 874	65 757

1 000 €	Placeringar 31.12.2011			Placeringar 31.12.2010		
	Återstående anskaffnings- utgift	Bokförings- värde	Gångse värde	Återstående anskaffnings- utgift	Bokförings- värde	Gångse värde
7. GÅNGSE VÄRDE OCH VÄRDERINGSDIFFERENS FÖR PLACERINGAR						
Fastighetsplaceringar						
Fastigheter	22 902	34 664	70 977	23 674	35 889	63 654
Fastighetsaktier i företag inom samma koncern	69 143	69 143	77 687	70 652	70 652	76 416
Fastighetsaktier i ägarintresseföretag	8 041	8 091	10 652	7 108	7 158	9 338
Övriga fastighetsaktier	4 006	4 275	5 375	3 529	3 822	4 988
Lånefordringar hos företag inom samma koncern	115 978	115 978	115 978	120 999	120 999	120 999
Placeringar i företag inom samma koncern						
Aktier och andelar	25 982	25 982	38 626	25 982	25 982	38 626
Övriga placeringar						
Aktier och andelar	408 421	408 421	439 126	368 687	368 687	430 604
Finansmarknadsinstrument	448 031	448 031	455 323	479 848	479 848	485 035
Fordringar på in-teckningslån	4 481	4 481	4 481	3 939	3 939	3 939
Övriga lånefordringar	21 735	21 735	21 735	16 325	16 325	16 325
Depåfordringar inom återförsäkring	46	46	46	26	26	26
	1 128 768	1 140 849	1 240 008	1 120 769	1 133 327	1 249 949
I den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrument ingår skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som en minskning av dessa				-3 420		
I bokföringsvärdet ingår						
Intäktsförda uppskrivningar		11 096			11 573	
Övriga uppskrivningar		986			986	
		12 082			12 558	
Värderingsdifferens (skillnaden mellan gångse värde och bokföringsvärde)			99 158			116 623
Värderingsdifferensen i icke-skyddande derivatkontrakt			-			11

1 000 €	Förändringar i fastighetsplaceringar 1.1.2011 - 31.12.2011	
	Fastigheter och fastighetsaktier	Lånefordringar hos företag inom samma koncern
8. FASTIGHETSPLACERINGAR		
Anskaffningsutgift 1.1	133 830	120 999
Ökningar	3 469	11 665
Minskningar	-2 694	-16 686
Anskaffningsutgift 31.12	134 605	115 978
Akkumulerade avskrivningar 1.1	-33 563	
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar		-
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 098	
Akkumulerade avskrivningar 31.12	-35 661	
Nedskrivningar 1.1	-4 281	
Nedskrivningar av minskningar och överföringar	-	
Återföringar av nedskrivningar	-	
Nedskrivningar 31.12	-4 281	
Uppskrivningar 1.1	21 535	
Minskningar	-24	
Uppskrivningar 31.12	21 511	
Bokföringsvärde 31.12	116 174	115 978
Fastigheter och fastighetsaktier i eget bruk:		
Återstående anskaffningsutgift	14 854	
Bokföringsvärde	15 348	
Gångse värde	19 882	

1 000 €

9. PLACERINGAR I FÖRETAG INOM SAMMA KONCERNFörändringar i företag inom samma koncern
1.1.2011 - 31.12.2011

Anskaffningsutgift 1.1/31.12	25 982
Bokföringsvärde 31.12	25 982

1 000 €	2011	2010
10. ÖVRIGA PLACERINGAR		
Övriga lånefordringar specificerade enligt säkerhet		
Övrig säkerhet	21 735	16 325
11. FORDRINGAR		
Övriga fordringar		
Hos företag inom samma koncern	6 676	983

1 000 €	Andel av samtliga aktier %	Bokföringsvärde 31.12.2011	Gångse värde 31.12.2011
12. INNEHAV I ÖVRIGA FÖRETAG			
Övriga placeringar			
Aktier och andelar, inhemska			
Aloitusrahasto Vera Oy	0,6791	500	500
Cargotec Oyj, serie B	0,0262	330	330
Elisa Abp	0,0112	289	301
Pensions-Fennia, ömsesidigt försäkringsbolag		1 689	1 689
Fortum Abp	0,0215	3 143	3 143
Holiday Club Resorts Oy	1,9466	1 000	1 000
Kemira Oyj	0,0698	993	993
Kesko Oyj, serie B	0,0280	482	482
Kone Oyj, serie B	0,0097	820	864
Konecranes Abp	0,1048	961	961
Kytäjä Golf Oy	5,0000	960	960
Metso Abp	0,0177	759	759
Nokia Abp	0,0087	1 222	1 222
Nokian Renkaat Oyj	0,0181	582	582
Outokumpu Oyj, serie A	0,0397	366	366
Outotec Oyj	0,0285	428	473
Panostaja Oyj	6,7048	3 365	3 365
Sampo Abp, serie A	0,0119	1 271	1 271
Stora Enso Oyj, serie R	0,0206	583	583
Terveysrahasto Oy, B-aktie	3,2201	536	569
UPM-Kymmene Oyj	0,0113	502	502
Uudenmaan Pääomarahasto Oy	13,7094	2 000	2 000
Wärtsilä Oyj Abp	0,0137	576	603
YIT Abp	0,0123	193	193

1 000 €	Andel av samtliga aktier %	Bokföringsvärde 31.12.2011	Gångse värde 31.12.2011
Aktier och andelar, utländska			
Nederländerna			
Koninklijke KPN NV (Royal)	0,0023	462	462
Spanjen			
Telefonica S.A.	0,0013	870	870
Storbritannien			
Royal Dutch Shell Plc	0,0014	1 017	1 424
Norge			
Fred Olsen Energy ASA	0,0394	671	671
StatoilHydro ASA	0,0025	1 000	1 057
Frankrike			
France Telecom SA	0,0013	400	400
GDF Suez	0,0018	843	843
Sanofi-Aventis	0,0008	506	567
Sverige			
K III Sweden AB-C	3,0800	915	931
Nordea Bank AB FRD	0,0064	1 528	1 546
TeliaSonera AB	0,0022	488	488
Schweiz			
Novartis AG	0,0005	506	574

1 000 €	Bokföringsvärde 31.12.2011	Gångse värde 31.12.2011
Andelar i placeringsfonder		
Aberdeen Asia Pacific Fund A2	700	1 392
Aberdeen Indirect Property Partners	1 172	1 172
Aktia America B	2 549	2 719
Aktia Emerging Market Local Currency Bond+ D	8 325	9 053
Aktia Emerging Market Local Currency T-Bill	2 002	2 013
Aviva Investors SICAV-Global High Yield Bond I	5 000	5 012
BGF European Fund A2	7 063	7 063
Bluebay Emerging Market Corporate Bond Fund	12 500	13 071
Bluebay Emerging Market Local Currency Bond I USD	21 390	21 820
Bluebay Emerging Markets Bond Fund R	7 356	10 477
Bluebay High Yield Bond Fund R	15 962	23 076
CRM US Equity Opportunities - Class S USD	12 423	12 423
Eaton Vance Emerald PPA Emerging Markets Equity Fund	14 263	14 263
Enter Select	8 370	8 370
EPI Baltic I Oy	484	484
eQ Emerging Dividend Units	2 000	2 163
Evli European High Yield B	8 000	8 052
Fidelity Active Strategy - Emerging Markets Fund	3 996	3 996
Fidelity Active Strategy - Europe Fund	2 100	2 503
Fidelity China Focus	985	1 155
FIM Brazil	1 250	1 979
Fondita Nordic Micro Cap B	2 951	2 951
Fourton Odysseus	2 027	2 433
GS Global Emerging Markets Debt Portfolio	5 908	10 469
Handelsbanken Europa Selektiv A I	1 540	1 540
Handelsbanken Norden Selektiv A I	1 947	1 947

1 000 €	Bokföringsvärde 31.12.2011	Gångse värde 31.12.2011
ICECAPITAL European Stock Index B	1 783	1 783
ICECAPITAL Global Utilities & Energy B	1 500	2 883
iShares MSCI Bric Index Fund	905	905
iShares Russell 2000 Value Fund ETF	1 722	1 722
iShares STOXX Europe 600 (DE) ETF	6 091	6 160
Jo Hambro European Select Values EUR	5 900	6 082
JPM Emerging Markets Equity A (acc)-USD	6 181	6 181
JPM US Select 130/30 A acc-USD	6 589	7 631
Kauppakeskuskiinteistöt FEA Ky	14 492	14 492
Limited Life Credit Opportunity AX EUR	10 000	10 624
Muzinich Funds - Americayield Fund Hedged Acc	986	1 122
Muzinich Short Duration High Yield Fund I	39 205	39 839
Odin Finland II	3 071	3 071
OP-High Yield A	10 000	10 072
Powershares India Portfolio	2 003	2 003
Schroder ISF US Small & Mid-Cap Equity	2 427	3 150
SEB European Equity Small Caps	3 378	3 378
SEB Gyllenberg Money Manager B	3 663	3 700
SEB Gyllenberg Money Manager Plus BI	11 645	12 949
Seligson & Co Penningmarknadsfond A	42	42
Seligson Emerging Markets Fund I A (institution)	771	771
Sponda Fund I Ky	5 584	5 584
SPYDR Standard & Poors 500 Index Ser.1 Standard	14 526	15 009
Stone Harbor High Yield Bond Fund I - EUR A	3 568	3 991
Vanguard MSCI Emerging Markets ETF	10 408	10 408
William Blair US All Cap Growth Fund D	11 935	12 355
XACT OMX 30 Index Fund	4 744	4 744
XACT OMX Stockholm BI ETF	3 251	3 251
Kapitalfonder		
Access Capital LP		1 601
Auda Capital III L.P.	1 148	1 148
Duke Street Capital VI LP	2 397	2 397
Euro Choice IV GB Limited	1 310	1 310
Fennia Avainrahasto Ky	2 320	2 320
MB Equity Fund III Ky	970	1 264
MB Equity Fund IV Ky	699	701
Mediatonic Fund I Ky	351	351
Nexit Infocom 2000 Fund Limited Partnership	257	257
Partners Group European Buyout	3 064	3 064
Partners Group European Mezzanine	2 784	2 907
Permira Europe II LP2	553	553
Permira Europe IV LP2	1 354	1 420
Selected Mezzanine Funds I Ky	3 750	3 914
Selected Private Equity Funds I Ky	2 263	2 263
Teknoventure Rahasto III Ky	1 354	1 740
The First European Fund Investments UK Ltd Partnership	682	682
The Triton Fund I L.P.	352	352
The Triton Fund II L.P.	1 332	1 332
The Triton Fund III L.P.	4 126	4 126
Övriga	5 962	6 381
	408 421	439 126

1 000 €	Övriga utgifter med lång verkningstid	Förskotts- betalningar	Maskiner och inventarier	Sammanlagt
13. FÖRÄNDRINGAR I IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR				
Anskaffningsutgift 1.1.2011	33 311	9 603	15 386	58 300
Helt avskrivna under föregående år	-355		-217	-572
Ökningar	12 563	11 353	2 341	26 257
Minskningar	-	-8 797	-836	-9 633
Anskaffningsutgift 31.12.2011	45 519	12 159	16 674	74 352
Akkumulerade avskrivningar 1.1.2011	-17 705		-8 043	-25 749
Helt avskrivna under föregående år	355		217	572
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	-		702	702
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-6 217		-2 260	-8 477
Akkumulerade avskrivningar 31.12.2011	-23 568		-9 384	-32 952
Bokföringsvärde 31.12.2011	21 951	12 159	7 290	41 400

1 000 €	2011	2010
14. NYCKELTAL FÖR SOLVENSEN		
Verksamhetskapital		
Eget kapital efter avdrag för föreslagen vinstutdelning	186 242	194 819
Akkumulerade bokslutsdispositioner	1 941	2 149
Värderingsdifferens mellan tillgångarnas gängse värden och bokföringsvärden enligt balansräkningen	99 158	116 633
Aktiverade immateriella tillgångar	-34 110	-25 209
Övriga poster	-461	-3 158
	252 769	285 235
Verksamhetskapitalets minimibelopp enligt 11 kap. 7 § i lagen om försäkringsbolag	71 515	67 366
Utjämningsbelopp för skaderika år som ingår i den försäkringstekniska ansvarsskulden	156 899	217 222
Utjämningsbelopp i proportion till fullt belopp %	40%	60%
Risktäckningskapacitet i procent, dvs. verksamhetskapital och utjämningsbelopp i proportion till premieintäkter för egen räkning för de 12 föregående månaderna (%)		
- för år 2011	117 %	
- för år 2010	155 %	
- för år 2009	138 %	
- för år 2008	101 %	
- för år 2007	126 %	

15. SKULDER**Övriga skulder**

Till företag inom samma koncern	1 134	830
---------------------------------	-------	-----

1 000 €	2011
16. EGET KAPITAL	
Bundet	
Grundfond 1.1/31.12	4 339
Garantikapital 1.1/31.12	3 364
Uppskrivningsfond 1.1/31.12	885
Bundet sammanlagt	8 587
Fritt	
Säkerhetsfond 1.1.2011	157 694
Överföring från föregående räkenskapsperiods vinst	28 479
Säkerhetsfond 31.12.2011	186 173
Styrelsens dispositionsmedel 1.1/31.12	59
Vinst från föregående räkenskapsperioder	28 479
Vinst från föregående räkenskapsperiod	-
Överföring till säkerhetsfonden	-28 479
Vinst från föregående räkenskapsperioder	-
Räkenskapsperiodens vinst	-8 577
Fritt sammanlagt	177 654
Eget kapital sammanlagt	186 242
Specifikation av uppskrivningsfonden 31.12.2011	
Uppskrivningar av placeringstillgångar	458
Uppskrivningar av anläggningstillgångar	426
	885
Kalkyl över utdelningsbara medel 31.12.2011	
Räkenskapsperiodens vinst	-8 577
Säkerhetsfond	186 173
Styrelsens dispositionsmedel	59
	177 654

1 000 €	2011	2010
17. SÄKERHET OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		
Ställts för egen del		
Ansvar på grund av derivatkontrakt		
Räntederivat		
Termins- och futurkontrakt		
Värdet på underliggande tillgångar	13 729	100 213
Gångse värde	-173	-163
Valutaderivat		
Termins- och futurkontrakt		
Värdet på underliggande tillgångar	-	12 943
Gångse värde	-	11
Negativa värdeförändringar för icke-skyddande derivatkontrakt behandlas i bokföringen som kostnad.		
Värdepapper som ställts som säkerhet för derivathandeln	2 006	2 503
Leasing- och hyresansvar	4 090	4 499
Panter	181	180
Övriga ansvarsförbindelser		
I anslutning till gruppregistrering för mervärdesskatt är bolaget tillsammans med övriga medlemmar gemensamt ansvarigt för de mervärdesskattebelopp som den skattskyldiga gruppen i Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma ska redovisa för		
Företag inom samma koncern	-152	222
Övriga företag	6 233	-5 671
Fastighetsinvesteringarnas kontrollansvar enligt 120 § i lagen om mervärdesskatt	77	151
Placeringsförbindelser		
Förbindelser om teckning av andelar i kapitalfonder	33 402	40 135

18. LÅN TILL NÄRSTÅENDEKRETS OCH TRANSAKTIONER MELLAN NÄRSTÅENDE

Bolaget har beviljat 6 950 000 euro i penninglån till bolagets närståendekrets.
 Bolaget har inga åtaganden eller ansvarsförbindelser till bolagets närståendekrets.
 Bolaget har inga transaktioner mellan närstående som skulle ha gjorts i enlighet med andra än ordinarie handelsvillkor.

Noter om koncernen

En kopia av Fennias koncernbokslut finns tillgänglig på bolagets huvudkontor på Televisionsgatan 1 i Helsingfors.

KONCERNRESULTATANALYS (mn €)

	2007	2008	2009	2010	2011
Skadeförsäkring					
Premieintäkter	317	335	334	324	349
Ersättningskostnader	-290	-284	-256	-282	-360
Driftskostnader	-65	-68	-72	-75	-86
Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader	0	0	0	6	0
Försäkringstekniskt bidrag före förändring i utjämningsbeloppet	-39	-19	6	-27	-97
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar	49	-12	62	66	29
Övriga intäkter och kostnader	1	1	1	0	1
Andel av intresseföretagens vinster	0	0	0	1	0
Rörelsevinst/-förlust	11	-30	68	40	-67
Förändring i utjämningsbeloppet	13	-3	-32	0	60
Skadeförsäkringens vinst/förlust före extraordinära poster	24	-34	37	39	-7
Livförsäkring					
Premieinkomst	63	54	70	60	79
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar och korrigeringar av dessa	40	-84	91	81	-27
Utbetalda ersättningar	-55	-76	-53	-51	-62
Förändring i ansvarsskulden före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	-32	87	-84	-62	23
Driftskostnader	-7	-7	-7	-8	-10
Övriga försäkringstekniska intäkter	8				
Försäkringstekniskt resultat före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	16	-25	16	20	3
Övriga intäkter och kostnader	0	0	0	0	-1
Rörelsevinst/-förlust	16	-25	16	20	2
Förändring i utjämningsbeloppet	-1	-1	0	-1	-1
Extra förmåner	-6	0	-4	-4	2
Livförsäkringens vinst/förlust före extraordinära poster	9	-26	12	15	4
Extraordinära intäkter	-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader	-	-	-	-	-
Vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter	33	-60	48	54	-3
Inkomstskatter och övriga direkta skatter	-8	-1	-3	-11	-1
Minoritetsandelar	-3	10	-5	-6	-1
Koncernens vinst/förlust under räkenskapsperioden	22	-50	41	37	-5

Nyckeltal

		2007	2008	2009	2010	2011
Nyckeltal för koncernen *						
Omsättning	mn €	486	309	567	540	442
Premieinkomst	mn €	393	401	410	392	439
Rörelsevinst/-förlust	mn €	27	-55	84	59	-65
Vinst/förlust före extraordinära poster, reserver och skatter	mn €	33	-60	48	54	-3
Totalresultat	mn €	15	-87	172	75	-95
Solvenskapital	mn €	451	362	529	583	478
Antal anställda i genomsnitt		990	1 038	1 067	1 087	1 238
Nyckeltal för skadeförsäkringen						
Premieinkomst	mn €	330	347	340	332	359
Skadekvot i procent	%	91,7	85,0	76,6	87,0	103,1
Skadekvot i procent utan beräkningsräntekostnad	%	87,8	81,0	72,5	82,9	99,7
Driftskostnadsprocent	%	20,4	20,4	21,6	23,2	24,8
Totalkostnadsprocent	%	112,1	105,4	98,2	110,2	127,9
Totalkostnadsprocent utan beräkningsräntekostnad	%	108,3	101,4	94,1	106,0	124,5
Rörelsevinst/-förlust	mn €*	11	-30	68	40	-67
Totalresultat	mn €	9	-62	129	56	-87
Avkastning på totalkapitalet	%	1,8	-4,1	11,2	5,0	-5,2
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden	mn €	48,2	-43,5	123,3	82,9	10,4
avkastning på sysselsatt kapital	%	4,3	-3,8	11,5	6,8	0,8
Verksamhetskaptal	mn €	218	153	246	285	253
Utjämningsbelopp	mn €	182	185	217	217	157
Solvenskapital	mn €	400	338	462	502	410
av ansvarsskulden	%	51,9	42,1	56,7	60,5	44,5
Solvensprocent	%	126,3	101,1	138,5	155,0	117,5
Antal anställda i genomsnitt		910	954	986	995	1 039
Nyckeltal för livförsäkringen						
Premieinkomst	mn €	63	55	70	60	79
Omkostnadsprocent av belastningsinkomsten	%*	89,6	90,0	99,1	105,2	113,4
Rörelsevinst/-förlust	mn €*	16	-25	16	20	2
Totalresultat	mn €	11	-38	43	24	-9
Avkastning på totalkapitalet	%	6,4	-3,5	11,0	7,6	1,9
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden	mn €	27	-27	60	43	7
avkastning på sysselsatt kapital	%	4,6	-4,4	10,7	7,2	1,1
Verksamhetskaptal	mn €	91	48	88	106	98
Utjämningsbelopp	mn €	4	5	5	6	6
Solvenskapital	mn €	95	52	93	112	105
Solvensnivå	%	16,1	9,4	16,0	18,5	17,4
Antal anställda i genomsnitt		27	29	31	42	47

* Nyckeltal enligt koncernbokslutet

PLACERINGSFÖRDELNING (GÅNGSE VÄRDEN)	2011		2010		2009		2008		2007	
	mn €	%	mn €	%	mn €	%	mn €	%	mn €	%
Lånefordringar ¹⁾	27,9	2,2	20,3	1,6	10,7	0,9	4,8	0,5	18,4	1,7
Masskuldebrevslån ^{1), 2)}	459,7	36,8	586,0	46,5	655,4	55,6	556,1	52,2	605,6	55,4
*inklusive räntefonder	166,7	13,4	150,4	11,9	164,6	14,0	107,4	10,1	96,8	8,8
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ^{1), 2), 3)}	187,5	15,0	72,2	5,7	70,7	6,0	201,9	18,9	112,5	10,3
*inklusive räntefonder	18,7	1,5	21,1	1,7	49,8	4,2	57,0	5,3	39,8	3,6
Aktier och andelar	270,5	21,7	269,5	21,4	173,5	14,7	109,8	10,3	171,7	15,7
Fastighetsplaceringar ⁴⁾	302,4	24,2	297,4	23,6	249,6	21,2	152,6	14,3	109,0	10,0
*inklusive placeringsfonder och fondföretag	21,7	1,7	22,0	1,7	21,6	1,8	22,0	2,1	12,3	1,1
Övriga placeringar	0,5	0,0	15,4	1,2	19,6	1,7	40,6	3,8	76,6	7,0
Placeringar sammanlagt	1 248,5	100,0	1 260,7	100,0	1 179,5	100,0	1 065,8	100,0	1 093,8	100,0
Masskuldebrevsportföljens modifierade duration	4,10		3,34		2,79		3,83		4,01	

¹⁾ Inklusive upplupna räntor

²⁾ Av räntefonderna ingår långa räntefonder i masskuldebrevslån och korta räntefonder i övriga finansmarknadsinstrument

³⁾ Inklusive depositioner som ingår i placeringarna i balansräkningen

⁴⁾ Inklusive andelar i sådana placeringsfonder och placeringar i med dem jämförbara fondföretag som placerar i fastigheter och fastighetssammanslutningar

SPECIFIKATION AV NETTOINTÄKTERNA AV PLACERINGSVERKSAMHETEN	2011	2010	2009	2008	2007
	mn €	mn €	mn €	mn €	mn €
Direkta nettointäkter	35,2	36,9	36,4	39,3	43,1
Lånefordringar	1,9	1,0	0,4	0,4	0,4
Masskuldebrevslån	15,9	22,0	20,9	22,5	21,2
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner	2,4	0,5	5,5	6,7	4,4
Aktier och andelar	6,9	4,2	1,5	2,1	9,8
Fastighetsplaceringar	10,8	10,7	9,1	9,1	6,9
Övriga placeringar	0,1	0,1	0,1	-0,4	1,9
Icke hänförliga intäkter, kostnader och driftskostnader	-2,8	-1,6	-1,2	-1,1	-1,4
Värdeförändringar i bokföringen ¹⁾	-7,3	28,9	26,9	-51,0	6,2
Aktier och andelar	-16,4	11,5	9,1	-26,9	11,6
Masskuldebrevslån	7,6	18,8	23,0	-19,4	-9,0
Fastighetsplaceringar	0,8	-1,1	-7,0	-4,9	3,9
Övriga placeringar	0,7	-0,3	1,7	0,2	-0,4
Nettointäkter av placeringsverksamheten i bokföringen	27,9	65,8	63,2	-11,7	49,3
Förändring i värderingsdifferenser ²⁾	-17,5	17,1	60,1	-31,8	-1,1
Aktier och andelar	-16,9	21,2	7,4	-29,5	-2,0
Masskuldebrevslån	-10,4	-6,8	51,2	-3,7	-2,6
Fastighetsplaceringar	11,6	4,7	1,8	8,6	-1,9
Övriga placeringar	-1,9	-2,0	-0,3	-7,2	5,4
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden	10,4	82,9	123,3	-43,5	48,2
Derivatens andel av nettointäkterna av placeringsverksamheten	-0,9	-12,3	-0,5	-0,8	1,0

¹⁾ Försäljningsvinster och -förluster samt övriga värdeförändringar i bokföringen

²⁾ Värdeförändringar utanför balansräkningen

NETTOINTÄKTER AV PLACERINGSVERKSAMHETEN PÅ SYSSELSATT KAPITAL 1.1–31.12.2011

	Nettointäkter av	Sysselsatt	Avkastning i % på sysselsatt kapital				
	placeringsverksamheten	kapital ²⁾					
	enligt gängse värden ¹⁾						
	mn €	mn €	2011	2010	2009	2008	2007
Lånefordringar	1,7	23,4	7,4	6,5	7,5	9,1	2,1
Masskuldebrevslån ³⁾	13,0	537,8	2,4	5,1	16,4	-0,1	1,8
*varav räntefonder	1,6	183,6	0,9	11,4	40,4	-18,7	2,2
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ³⁾	2,7	157,2	1,7	1,8	3,8	4,6	3,9
*varav räntefonder	0,3	24,0	0,0	1,8	5,8	2,5	3,6
Aktier och andelar	-26,4	271,8	-9,7	18,7	15,6	-32,6	10,6
Fastighetsplaceringar ⁴⁾	23,3	295,0	7,9	5,5	2,1	9,7	8,7
*varav placeringsfonder och fondföretag	0,7	21,7	0,0	6,6	-11,1	-16,1	8,8
Övriga placeringar	-1,3	8,4	-14,9	-11,4	4,3	-16,2	7,3
Placeringar sammanlagt	13,2	1 293,7	1,0	7,0	11,6	-3,7	4,5
Icke hänförda intäkter, kostnader och driftskostnader	-2,8						
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden	10,4	1 293,7	0,8	6,8	11,5	-3,8	4,3

¹⁾ Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden = Förändringen i marknadsvärdet enligt rapportperiodens början och slut - periodens kassaflöden.

Med kassaflöden avses skillnaden mellan köp/kostnader och försäljning/intäkter.

²⁾ Sysselsatt kapital = Marknadsvärde vid rapportperiodens början + dagligen/månatligen tidsavvägda kassaflöden.

³⁾ Inklusive intäkter av räntefonder som statistikförs under berörda placeringar.

⁴⁾ Inklusive intäkter av placeringsfonder och fondföretag som statistikförs under fastighetsplaceringar.

Formler för beräkning av nyckeltalen

ALLMÄNNA NYCKELTAL

Omsättning =

Omsättning – skadeförsäkring

- + premieintäkter före återförsäkrares andel
- + nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen
- + övriga intäkter

Omsättning – livförsäkring

- + premieinkomst före återförsäkrares andel
- + nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen
- + övriga intäkter

Totalresultat = rörelsevinst (förlust) +/- förändring i värderingsdifferenser utanför balansräkningen

Avkastning på totalt kapital enligt gängse värde (%) =

- +/- rörelsevinst eller förlust
- + finansiella kostnader
- + beräkningsräntekostnad
- +/- förändring i placeringarnas värderingsdifferenser
- + balansomslutning
- ansvarsskuld för fondförsäkringar
- +/- placeringarnas värderingsdifferenser

Divisorn vid beräkning av nyckeltalen beräknas som ett medeltal av värdena enligt balansräkningarna för räkenskapsperioden och föregående räkenskapsperiod.

I livförsäkring avses med beräkningsräntekostnad den beräkningsränta som gottskrivs försäkringarna under året utökad/reducerad med eventuella ändringar i ansvarsskulden för räntekomplettering.

I skadeförsäkring avses med beräkningsräntekostnad den inverkan upplösningen av det diskonterade ersättningsansvaret har på bolagets skadekostnad när bolaget diskonterar pensioner som är i kapitalform. Beräkningsräntekostnaden beräknas genom att multiplicera det diskonterade ersättningsansvaret vid årets början med den beräkningsränta som använts vid utgången av föregående år.

Placeringsverksamhetens nettointäkter på sysselsatt kapital enligt gängse värde (%)

Placeringsverksamhetens nettointäkter enligt gängse värde i relation till sysselsatt kapital beräknas per placeringsslag och på placeringarnas totalbelopp med beaktande av kassaflödena under perioden.

Antal anställda i genomsnitt = Nyckeltalet beräknas som ett medeltal av antalet anställda i slutet av varje kalendermånad.

SKADEFÖRSÄKRING

Premieinkomst = premieinkomst före återförsäkrares andel

Skadekvot % =

$$\frac{\text{ersättningskostnader}}{\text{premieintäkter}}$$

Skadekvot (utan beräkningsräntekostnad) % =

$$\frac{\text{ersättningskostnader (utan beräkningsräntekostnad)}}{\text{premieintäkter}}$$

Driftkostnadsprocent % =

$$\frac{\text{driftkostnader}}{\text{premieintäkter}}$$

Nyckeltalen beräknas efter återförsäkrares andel.

Totalkostnadsprocent % =
 skadekvot + driftkostnadsprocent

Totalkostnadsprocent (utan beräkningsräntekostnad) % =
 skadekvot (utan beräkningsräntekostnad)
 + driftkostnadsprocent

Verksamhetskaptal, se kalkyl i noterna

Solvenskapital = verksamhetskaptal + utjämningsbelopp
 + minoritetsandel

Solvenskapital av ansvarsskulden % =

$$\frac{\text{solvenskapital}}{\text{+ försäkringsteknisk ansvarsskuld} - \text{utjämningsbelopp}}$$

Den försäkringstekniska ansvarsskulden beräknas efter återförsäkrares andel.

Solvensprocent % =

$$\frac{\text{solvenskapital}}{\text{premieintäkter}}$$

Premieintäkterna beräknas på basis av de tolv föregående månaderna efter återförsäkrares andel.

LIVFÖRSÄKRING

Premieinkomst = premieinkomst före återförsäkrares andel

Omkostnadsprocent (% av belastningsinkomsten) =
 + driftskostnader före förändringen i aktiverade
 anskaffningsutgifter för försäkringar
 + kostnader för ersättningshandläggning
 belastningsinkomst

Verksamhetskaptal, se kalkyl i noterna

Solvenskapital = verksamhetskaptal + utjämningsbelopp
 + minoritetsandel

Solvensnivå (%) =
 solvenskapital
 + försäkringsteknisk ansvarsskuld
 - utjämningsbelopp
 - 75 procent av ansvarsskulden för fondförsäkringar

Den försäkringstekniska ansvarsskulden beräknas efter återförsäkrares andel.

Risker och risk- och solvenshantering

1 ALLMÄNT OM RISK- OCH SOLVENSHANTERING

Ramen för risk- och solvenshanteringen i Fenniakoncernen, som består av Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (nedan Fennia) och av dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv (nedan Fennia Liv) och Fennia Kapitalförvaltning Ab (nedan Fennia Kapitalförvaltning), beskrivs i de principdokument som fastställts av koncernbolagens styrelser. Den väsentligaste av dessa dokument är principerna för risk- och solvenshantering där man beskriver de allmänna principerna för både risk- och solvenshanteringen i koncernen.

I Fenniakoncernen avses med riskhantering koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, följer upp, hanterar och rapporterar koncernens och koncernbolagens risker. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

2 ORGANISERING AV RISK- OCH SOLVENSHANTERING

Fennias styrelse i egenskap av styrelse för koncernens moderbolag är dess högsta beslutande organ och ansvarar för risk- och solvenshanteringen och att den ska passa ihop med koncernens pålitliga administrationssystem. Fennias styrelse ansvarar för att särdragen hos dotterbolagen, som hör till koncernen, och koncernens interna förbindelser (bl.a. interna transaktioner, dubbla kapital, flyttbarhet av kapital och användning av kapital i allmänhet) beaktas på ett ändamålsenligt sätt.

Fennia Livs styrelse ansvarar först och främst för att bolaget konsekvent följer koncernens principer för risk- och solvenshantering. Till dess ansvar hör att se till att bolaget har ett tillräckligt administrationssystem när det gäller verksamhetens kvalitet, omfattning och mångsidighet inklusive intern kontroll och riskhanteringssystem.

Styrelsen för Fennia Kapitalförvaltning har som ansvar

att se till att bolaget följer principerna för Fenniakoncernens riskhanteringssystem till den del särdragen hos bolagets verksamhet inte kräver att man avviker från dem.

På övriga dotterbolag tillämpas Fenniakoncernens principer för risk- och solvenshantering i tillämpliga delar.

En riskhanteringskommitté har tillsatts för koncernens försäkringsbolag för att förbereda, styra och koordinera risk- och solvenshanteringsuppgifter samt för att förmedla information om detta. Riskhanteringskommitténs huvuduppgift är att stödja Fennias och Fennia Livs verkställande direktörer i frågor som rör risk- och solvenshantering. Kommitténs ordförande är Fennias verkställande direktör och kommitténs permanenta medlem Fennia Livs verkställande direktör.

För Fennia Kapitalförvaltning har en egen separat riskhanteringskommitté tillsatts. Dess ordförande är verkställande direktören för Fennia Kapitalförvaltning.

Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på modellen med tre försvarslinjer.

1. Den första försvarslinjen ansvarar främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer.
2. Den andra försvarslinjen äger riskhanteringsramen och ansvarar bl.a. för rapporteringen om och tolkningen, utvecklingen och planeringen av risk- och solvenshanteringen samt stödjer, följer upp och bedömer implementeringen av risk- och solvenshanteringsprocesser för affärsområden och stödfunktioner (första försvarslinjen).
3. Den tredje försvarslinjen har som uppgift att säkerställa effekten och effektiviteten av den interna kontrollen och risk- och solvenshanteringen.

Ansvaret för risk- och solvenshanteringen i modellen med tre försvarslinjer fördelas mellan olika aktörer på följande sätt:

- Verkställande direktör
Den verkställande direktören har, med stöd av ledningen,

det allmänna ansvaret för att risk- och solvenshanteringen bereds och genomförs på ett ändamålsenligt sätt enligt styrelsens beslut.

- **Affärsområden och stödfunktioner**
Varje affärsområde och stödfunktion ansvarar först och främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer, följer upp den totala riskprofilen för deras eget delområde (med stöd av den andra försvarslinjen) och ser till att verksamheten inom det egna delområdet löper enligt koncernens bindande dokumentation om risk- och solvenshantering.
- **Aktuariefunktion**
Den ansvariga aktuarien ansvarar för aktuariefunktionen och för att de försäkringsmatematiska metoder som används i prissättning och i beräkning av den försäkringstekniska ansvarsskulden är ändamålsenliga. Den ansvariga aktuarien fastställer även nivån på den försäkringstekniska ansvarsskulden. Aktuariefunktionen har en roll som aktör i både den första och den andra försvarslinjen. Aktuariefunktionen deltar i det effektiva genomförandet av riskhanteringssystemet, särskilt i skapandet av riskhanteringsmetoder, men också i genomförandet av bolagets egen risk- och solvensbedömning.
- **Riskhanteringsfunktion**
Riskhanteringsfunktionen har huvudansvar för den andra försvarslinjens uppgifter. Riskhanteringsfunktionen och dess processer har integrerats i Fenniakoncernens organisation på ett sätt som säkerställer dess operativa självständighet, dvs. att funktionen är fri från sådana inflytelser som kan äventyra dess objektiva, opartiska och självständiga genomförande av uppgifter.

Under riskhanteringsfunktionen har följande fem koordineringsgrupper tillsatts, via vilka riskhanteringsfunktionen utför en del av sina uppgifter:

- Koordineringsgrupp för försäkringsrisker

- Koordineringsgrupp för finansmarknadsrisker
- Koordineringsgrupp för operativa risker
- Koordineringsgrupp för risker förknippade med kvantitativa metoder
- Koordineringsgrupp för risker förknippade med affärsområdet.

Dessa koordineringsgrupper har som huvuduppgift att behandla strategier, processer och rapporteringsförfaranden, som behövs vid den fortgående identifieringen, mätningen, uppföljningen, hanteringen och rapporteringen av risker och deras inbördes samband.

- **Compliance-funktion**
Compliance-funktionen, som hör till den andra försvarslinjen, har som uppgift att se till att utfärdade lagar, förordningar, administrativa bestämmelser, finansbranschens självreglering och Fenniakoncernens interna regler tillämpas i verksamheten, och att försäkringsavtal och andra avtal och ändamålsenliga handlingsätt tillämpas i kundrelationer. Funktionens uppgift är också att främja tillämpning av bestämmelser genom förutseende rättslig rådgivning.
- **Intern revision**
För den tredje försvarslinjens uppgifter ansvarar en helt självständig intern revision.

3 RISKHANTERING

Med risk avses en osäker händelse och dess följd som kan utgöra hot eller en möjlighet för bolaget.

Riskhanteringsstrategier och -processer i koncernen delas in i följande delområden:

1. **Identifiering av risker**
Affärsområdena och stödfunktionerna i den första försvarslinjen identifierar och bedömer både i samband med årsplaneringen och i den dagliga operativa verksamheten

vilka risker som hotar verksamheten och målsättningarna. Identifiering och bedömning av risker koordineras i arbetet av koordineringsgrupperna som är underställda riskhanteringskommittén och riskhanteringsfunktionen.

2. Riskmätning

Vid riskmättningsprocessen bedöms i mån av möjlighet hur allvarliga riskerna är och sambanden mellan dessa. Syftet med riskmätningen är att skapa jämförbara mätare för olika risker och förbättra jämförbarheten mellan riskerna. Det är nödvändigt att mäta och jämföra risker därför att man med hjälp av detta kan rikta riskhanteringsåtgärder mot risker som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Vid riskmätning tillämpas en metod som bygger på den s.k. Value at Risk-metoden. Riskhanteringsfunktionen ansvarar för mätningen av hur allvarliga risker är och sambanden mellan dem och för de metoder som används vid mätningen. Dessutom koordinerar funktionen mätningen och metoderna.

3. Riskuppföljning

I koncernen genomförs kvantitativ riskuppföljning, som består av olika riskindikatorer, och kvalitativ riskuppföljning, som bl.a. inkluderar uppföljning, bedömning och eventuell testning av planerade och fastställda hanteringsåtgärder. Den första försvarslinjen ser till att det finns en ändamålsenlig uppföljning av risker och att det för hanteringen finns tillräcklig information om dessa. Den första försvarslinjen följer upp sina planerade och fastställda hanteringsåtgärder och bedömer deras effekt. Den andra försvarslinjen, särskilt riskhanteringsfunktionen, genomför självständig kvantitativ och kvalitativ riskuppföljning på ett sådant sätt att denna uppföljning kan utnyttjas i den första försvarslinjen så bra som möjligt.

4. Riskhantering

Vid hanteringsprocessen prioriterar man risker och planerar hanteringsåtgärder med vilka man försöker kontrollera eller begränsa risker. Den första försvarslinjen genomför i egenskap av riskägare ändamålsenlig riskhantering och planerar hanteringsåtgärder. Den andra försvarslinjen, särskilt riskhanteringsfunktionen, stödjer, följer upp och bedömer den hantering som den första försvarslinjen genomför, men för att säkerställa sin självständighet deltar den inte i beslutfattandet av operativa beslut. Hanteringsmetoder som används inom olika riskområden beskrivs närmare i avsnitten 3.1–3.10.

5. Riskrapportering

I koncernen ska inträffade risker och deras effekter samt tillbud rapporteras utan obefogat dröjsmål via överenskomna rapporteringskanaler. I huvudsak är det affärsområdena och stödfunktionerna som rapporterar

till respektive koordineringsgrupp, underställd riskhanteringsfunktionen, via vilka riskhanteringsfunktionen samlar information om riskerna. Som en del av den fortlöpande rapporteringen rapporterar riskhanteringsfunktionen om riskerna till riskhanteringskommittéerna och till respektive styrelser. Vid mycket allvarliga och brådskande ärenden kan affärsområdena och stödfunktionerna rapportera direkt till verkställande direktören, som meddelar riskhanteringsfunktionen och vid behov styrelsen. På motsvarande sätt kan riskhanteringsfunktionen vid mycket allvarliga och brådskande ärenden rapportera direkt till verkställande direktören eller styrelsen.

Riskhanterings strategier och processer tillämpas på samtliga följande riskområden inom den övergripande riskkartan som skapats för att underlätta riskhantering:

- försäkringsrisker
- marknadsrisker
- motpartsrisker
- operativa risker
- risker förknippade med kvantitativa metoder
- koncentrationsrisker
- likviditetsrisk
- strategiska risker
- ryktesrisk
- grupprisker.

3.1 Försäkringsrisker

Försäkringsrisker är förknippade med försäkringsbolagets basverksamhet dvs. försäkring.

De väsentligaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval, säljstyrning och riskprissättning, dvs. eventuell förlustrisk som följer av att kostnader för framtida försäkringsersättningar (inkl. driftskostnader) överskrider de försäkringspremier som fås av försäkringar. I försäkringsriskerna ingår även storskaderisker (t.ex. katastrofrisker) och återförsäkringsskyddets lämplighetsrisker.

Till försäkringsrisken hör även förlustrisk, som beror på en ogynnsam värdeförändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden, dvs. reservrisk. Reservriskerna är förknippade med de osäkra antaganden som används vid beräkning av ansvarsskulden och med beräknade ersättningsbelopp, driftkostnader och ogynnsamma avvikelser från faktiska kostnader i deras kassaflöden.

Till reservriskens försäkringstekniska riskfaktorer räknas bl.a. biometrisk risker (dödlighetsrisk, långlevnadsrisk, risk för arbetsoförmåga och motsvarande risker) och olika annullationsrisker, t.ex. återköpsrisk vid livförsäkring.

Till den försäkringstekniska ansvarsskulden hör också marknadsrisker som t.ex. inflation och diskontoränta.

Försäkringsverksamheten baserar sig på tagande av försäkringsrisker, riskspridning inom försäkringsbeståndet och

hantering av dessa. De viktigaste hanteringsåtgärderna när det gäller hantering av premierisker hänför sig till riskurval, prissättning, försäkringsvillkor och anskaffning av återförsäkringsskydd.

Med riskurval ger man anvisningar för försäljningen och säkerställer försäkringsverksamhetens lönsamhet. Riskurval hanteras genom att man statistiskt undersöker tidigare skadefall, som även står som grund för prissättning. I instruktionerna för riskurval fastställs vilka risker man försäkras och hur stora försäkringsbelopp man accepterar.

Med prissättning av försäkringsrisker strävar man efter en önskad riskmotsvarighet, genom att sätta ett högre pris på en högre risk och vice versa. Utgångspunkten för prissättningen är uppgifternas riktighet och tillräcklighet och att man känner till försäkringsobjektet tillräckligt bra. Endast på detta sätt kan man ändamålsenligt tillämpa olika riskanalyser och besluta om premiens tillräckliga nivå.

Försäkringsvillkor har en avsevärd betydelse som ett instrument att begränsa försäkringsrisker. I försäkringsvillkoren fastställer man bl.a. försäkringsavtalets omfattning och ersättningsbegränsningar. Vid hantering av försäkringsrisker är det viktigt att utesluta icke-önskvärda risker eller via avtal begränsa dem till en önskvärd nivå.

Vissa försäkringsgrenar inom skadeförsäkring, t.ex. lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring, omfattas av speciallagar där försäkringsskyddets omfattning har fastställts, vilket förhindrar ändring av försäkringsvillkoren. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen omfattar också författningar som begränsar försäkringsbolagens ansvar. Inflationsrisker i samband med pensionsrelaterade ersättningar och långvariga ersättningsrisker förknippade med sjukvårdskostnader har överförts för att finansieras gemensamt av försäkringsbranschen via ett så kallat fördelningssystem.

Vid beräkning av ansvarsskulden tillämpas olika kvantitativa metoder, vars hantering har en central roll vid hantering av reservrisken. På reservriskens karaktär inverkar väsentligt utöver själva metoderna också tillräckligheten, kvaliteten och hanteringen av de uppgifter som används.

När det gäller livförsäkring begränsar lagstiftningen livförsäkringsbolagens rätt att höja premier eller ändra avtalsvillkor. Då påverkar avtalens längd reservriskens s.k. biometriskas riskers nivå. Om de gjorda antagandena visar sig vara otillräckliga och det inte går att ändra på premierna, måste ansvarsskulden kompletteras med ett belopp som motsvarar den förväntade förlusten.

Genom att teckna återförsäkringar hanterar man och garderar man sig mot omfattande skador och skadefall. Vid hantering av storskaderisker är det viktigt att strukturen av avgiven återförsäkring och den del som man själv ansvarar för dimensioneras till en lagom storlek gentemot solvens och försäkringsförpliktelser för att effektiv risköverföring ska realiseras.

Användning av återförsäkring är förknippad med underordnade risker som återförsäkringens tillgångs-, pris- och motpartsrisk. Återförsäkringsrisken och motpartsrisken som hör till den minskas i skadeförsäkringsverksamhet så att endast ett bolag med tillräckligt hög solvensklassificering godkänns som återförsäkrare. Dessutom ställs begränsningar för hur stora andelar en enskild återförsäkrare kan ha i återförsäkringsprogrammet. Användning av avgiven återförsäkring inom livförsäkringsverksamhet är liten och koncentrerar sig därför på ett antal motparter.

KVANTITATIVA UPPGIFTER OM RISKPARAMETRAR I SKADEFÖRSÄKRINGENS ANSVARSSKULD I BOKSLUTET

Förändringens inverkan på Fennias solvenskapital		
Diskontoränta	Minskar med 0,1 %-enheter	- 4 mn €
Inflationsrisk	Ökar 1 %	- 6 mn €
Dödlighet	Medellivslängden ökar med 1 år	- 10 mn €

3.2 Marknadsrisker

Med marknadsrisker avses förlustrisker som direkt eller indirekt beror på ändringar i finansmarknadens variabler, t.ex. fluktuationer i räntor, aktier, fastigheter, valutakurser och kreditmarginaler, värdenivåer och volatiliteter.

Placeringsverksamhet och dess hantering har en särställning när det gäller hantering av marknadsrisker. De väsentligaste riskerna är förknippade med placeringarnas värdeminskningar och placeringarnas oförenlighet med karaktären hos den försäkringstekniska ansvarsskulden (s.k. ALM-risk)

De väsentligaste metoderna för hantering av marknadsriskerna hänför sig till val av placeringsinstrument, diversifiering av placeringar och riskbegränsning.

Utgångspunkten för hanteringen av marknadsrisker är att tillgångarna placeras i sådan egendom och i sådana instrument vars risker kan identifieras, mätas, följas upp, hanteras och rapporteras. Dessutom riktas på nya tillgångsposter och placeringsinstrument innan de skaffas i förväg fastställda åtgärder, med vilka man säkerställer hantering av nya tillgångsposter eller placeringsinstrument och deras ändamålsenlighet för affärsverksamhet och riskhantering.

Genom att diversifiera placeringarna tillräckligt omfattande strävar man efter optimal diversifieringsnytta, riskkorregerad avkastning och förenlighet med tillgångar och skulder.

Den centrala hanteringsmetoden för marknadsrisker är användning av riskbudgetering vid solvenshantering. Med allokeringbegränsningar säkerställer man att placerings-tillgångarna är tillräckligt omfattande diversifierade i olika tillgångsslag. Dessutom fastställs detaljerade begränsningar, med vilka man säkerställer att diversifieringen även inom tillgångsslagen är tillräckligt omfattande.

KVANTITATIVA UPPGIFTER OM PLACERINGSPORTFÖLJENS
RISKPARAMETRAR I FENNIA

	Förändringens inverkan på Fennias solvenskapital	
Ränteplaceringar	Räntenivå +0,1 %-enheter	- 18 mn €
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	- 46 mn €
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -10 %	- 30 mn €

KVANTITATIVA UPPGIFTER OM PLACERINGSPORTFÖLJENS
RISKPARAMETRAR I FENNIA LIV

	Förändringens inverkan på Fennias solvenskapital	
Ränteplaceringar	Räntenivå +0,1 %-enheter	- 11 mn €
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	- 18 mn €
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -10 %	- 12 mn €

3.3 Motpartsrisiker

Med motpartsrisiker tar man hänsyn till eventuella förluster till följd av oväntad insolvens hos försäkringsbolagens motparter.

På motsvarande sätt som vid hantering av marknadsrisiker är utgångspunkten för hantering av motpartsrisiker att motparter och risker förknippade med dem kan identifieras, mätas, följas upp, hanteras och rapporteras.

Motpartsrisiker uppstår främst (eftersom kreditmarginalrisiker behandlas som marknadsrisiker)

- till följd av motparten i derivatkontraktet, varvid endast avtalets eventuellt positiva marknadsvärde är utsatt för risker
- till följd av återförsäkringsfordringar och återförsäkringars andel av ersättningsansvar
- till följd av fordringar på försäkringskunder
- till följd av kundfinansiering.

Vid hantering av motpartsrisiker i fråga om derivatkontrakt bedöms motpartsrisiken innan man sluter avtal med derivatmotparten. För att bedöma kreditvärdighet hos emittenter och motparter tar man främst hjälp av klassifikationer av ratinginstitut. En miniminivå har fastställts för kreditvärdigheten och begränsningar för ansvarets maximinivåer per motpart för att begränsa motpartsrisiken.

Vid hantering av återförsäkringsverksamhetens motpartsrisiker har krav ställts bl.a. på återförsäkrarnas kreditvärdighetsklasser och på ansvarets maxbelopp per återförsäkrare för att begränsa motpartsrisiken. Klassificeringar av ratinginstitut används som stöd för att bedöma återförsäkrarnas kreditvärdighet på motsvarande sätt som vid motpartsrisiker i fråga om derivatkontrakt.

Motpartsrisiker uppstår även till följd av fordringar på försäkringskunder. Motpartsrisiken som uppstår till följd av premiefordringar på kunder är i allmänhet mycket liten,

eftersom obetalda premier leder till att försäkringsskyddet upphör eller minskas.

Målet med hanteringen av kundfinansieringens motpartsrisiker är att begränsa motpartsrisikers negativa resultat effekter, som uppstår till följd av kundansvar och övriga ansvar, till en godtagbar nivå. Kreditprocessen har en central roll i hantering av kundfinansieringens motpartsrisiker. Vid hantering av kreditprocesser betonas säkerställandet av motpartens pålitlighet. Riskerna bedöms vid fastställande av pålitlighet, varefter motparten klassificeras enligt en internt utvecklad modell. Kundfinansieringens motpartsrisiker minskas genom att fastställa kundspecifika garanti- och konvenantvillkor.

3.4 Operativa risker

I Fenniakoncernen avses med operativa risker förlustrisker som uppstår till följd av

- otillräckliga eller misslyckade interna processer
- personalen
- system
- externa faktorer.

I operativa risker ingår juridiska risker. Risker som beror på strategiska beslut samt ryktesrisker har begränsats utanför de operativa riskerna.

Syftet med hanteringen av operativa risker är att minska sannolikheten av oförutsedda förluster, dvs. minimera risker. De effektivaste riskhanteringsåtgärderna riktas mot de allvarligaste operativa riskerna. De allvarligaste riskerna när det gäller hantering av operativa risker är risker vars sannolikhet att inträffa är liten, men när risken väl inträffar är inverkan på verksamheten omfattande.

Hanteringsramen för Fenniakoncernens operativa risker bygger på insamling av uppgifter om operativa risker från olika källor, t.ex. kontroller av den interna revisionen, riskindikatorer, bedömningar som bygger på scenarier, interna uppgifter om skador och förluster samt tillbud. Särskilt bedömningar som bygger på scenarier är i central roll när man bedömer verksamhetens risker på ett förutseende sätt. Det är främst affärsområdena och stödfunktionerna som ansvarar för insamlingen av uppgifter om operativa risker och för rapporteringen till riskhanteringsfunktionen.

Riskprofilen för de operativa riskerna bedöms och behövliga rapporter till styrelsen och för övrig intern användning utarbetas utifrån de uppgifter som samlats in från olika källor. På lång sikt förbättrar systematisk bedömning av risker nivån på riskhanteringen och hjälper affärsområdena och stödfunktionerna att förstå och hantera verksamhetens operativa risker.

För de viktigaste affärsområdena har beredskaps- och kontinuitetsplaner gjorts upp enligt vilka nyckelfunktionerna kan fullföljas i en eventuell störningssituation.

I Fenniakoncernen delas operativa risker in i följande

kategorier:

- interna oegentligheter
- risker förknippade med anställda och personalen
- juridiska risker
- problem och avbrottsskador som rör data-, datakommunikations- och telefonsystem
- risker förknippade med kunder, produkter och affärsverksamhetens handlingsätt
- risker förknippade med processer
- risker förknippade med utomstående verksamhet.

3.5 Risker förknippade med kvantitativa metoder

Med kvantitativa metoder avses skapande av numeriska bedömningar genom att tillämpa statistiska, ekonomiska och matematiska teorier och metoder eller andra finansieringsteorier och -metoder. Till den kvantitativa metoden räknas även metoden där man strävar efter ett numeriskt slutresultat och som helt eller delvis bygger på subjektiv expertbedömning.

En kvantitativ metod kan vara felaktig och/eller vilseledande och leda till opålitlig rapportering och till fel slutsatser och på så sätt till felaktiga åtgärder av ledningen.

Risker förknippade med kvantitativa metoder hör till operativa risker, men på grund av deras speciella karaktär och deras betydelse samt för att underlätta hantering av dessa identifieras, mäts, följs upp, hanteras och rapporteras deras risker som eget riskområde.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder tar man hänsyn till risker som är förknippade med

- matematisk teori
- uppgifternas kvalitet
- estimering och parametrisering
- dokumentering
- validering
- personalen
- datasystem
- processer.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder är effektivt ifrågasättande av metoder och processer en styrande princip. Detta betyder att en obunden och sakkunnig aktör kritiskt borde analysera och bedöma metoder och processer.

Hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder bygger på att varje metods struktur, matematiska teori och logik har dokumenterats väl och kan stödjas med vetenskapliga undersökningar och/eller med försäkringsbranschens bästa praxis så bra som möjligt. För att man ska kunna identifiera metodens styrka och svaghet är det viktigt att realvärldens matematiska förenklingar, numeriska metoder, approximationer och användning av subjektiva expertbedömningar utreds och dokumenteras tillräckligt noga. Ägaren och utvecklarna av metoden ska se till att metodens olika

delområden fungerar på ett önskvärt sätt, att de passar för det ändamål de är avsedda för och att metoden är matematiskt korrekt och att de estimerade parametrarna är statistiskt pålitliga.

Hantering av uppgifternas kvalitet är lika viktigt som hantering av metodens struktur, teori eller logik. Tillförlitlighet kan uppnås endast med högklassiga uppgifter.

Validering av kvantitativa metoder omfattar processer och strategier med vilkas hjälp man strävar efter att bekräfta att metoden är ändamålsenlig och tillförlitlig samt att den fungerar på ett önskvärt sätt. Med hjälp av valideringen identifierar man eventuella svagheter och begränsningar hos metoden och problem som rör dess användning, och dessutom så kan man bedöma och hantera deras effekter.

3.6 Koncentrationsrisker

Med koncentrationsrisker avses riskkoncentrationer av olika slag som inbegriper förluster som kan vara så omfattande att de äventyrar försäkringsbolagets solvens eller ekonomiska ställning. Koncentrationsrisker uppstår oftast vid placeringsverksamhet, men de kan också uppstå vid försäkringsverksamhet och som kombinationer av dessa två.

Hantering av placeringsverksamheten, marknadsrisker och motpartsrisker bygger på spridning, varvid betydande koncentrationsrisker i princip inte uppstår. Så kallade strategiska äganden utgör undantag, av vilka rätt betydande koncentrationsrisker kan uppstå.

Försäkringsverksamheten baserar sig på riskspridning inom försäkringsbeståndet, så att ett enstaka försäkringsobjekt med eget ansvar inte betonas för mycket. Denna risk hanteras bl.a. med anvisningar för riskurval och med återförsäkring.

Särskilt vid placeringsverksamhetens kundfinansiering bedöms placerings- och försäkringsverksamheten övergripande innan kredit beviljas för att bedöma samriskkoncentrationer.

3.7 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna utföra framtida betalningsskyldigheter eller att dessa kan utföras endast genom speciella åtgärder.

Likviditetsrisken delas in i kortsiktiga och långsiktiga risker. Kortsiktiga likviditetsrisker är risker som är förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder med en löptid på mindre än 4 månader (s.k. kassahanteringsrisker). Med långsiktiga likviditetsrisker avses förenlighetsrisker förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder flera år till och med decennier framåt.

Kortsiktiga likviditetsrisker hanteras genom att upprätthålla tillräcklig likviditetsreserv och genom likviditetsplanering. Likviditetsreserven styrs bl.a. av följande principer:

- en minimallokering införs för penningmarknadsplaceringar
- aktie- och ränteplaceringar ska kunna omsättas i pengar
- penningmarknadsplaceringar sprids och för dem införs motpartslimiter
- antalet illikvida placeringar begränsas i hela placeringsportföljen
- likviditetsvillkor införs vid behov för betydande återförsäkringsavtal.

Vid planering av likviditet skapas dagspecifika prognoser för utgående betalningar för de fyra följande månaderna. Syftet med hanteringen av kortsiktiga likviditetsrisker är att andra placeringar än penningmarknadsplaceringar inte behöver realiseras, och att kapitalförvaltarens kortsiktiga likviditetsreserver eller placeringar inte behöver användas eller realiseras.

Den långsiktiga likviditetsrisken följs upp och rapporteras som egen risk, men den hanteras inte som en separat risk utan dess hantering kombineras med hantering av ränterisken.

3.8 Strategiska risker

Med strategiska risker avses risker som är förknippade med försäkringsbolagets strategi och som beror på felaktiga affärsbeslut, felaktig eller misslyckad genomföring av affärsbeslut eller oförmåga att anpassa affärsverksamheten till förändringar i omgivningen eller med beaktande av det önskade framtida läget.

Med strategi avses ett flertal långsiktiga planer eller åtgärder med vilkas hjälp försäkringsbolaget förflyttas från det nuvarande läget till ett önskat framtida läge.

De strategiska riskerna har flera olika dimensioner, och riskerna har delats in i följande grupper:

- Strategiska makrorisker som är förknippade med t.ex. trendförändringar i befolkningen, den sociala tryggheten och kulturen, reglering, förändringar i myndighetstillsynen och politiken samt trendförändringar i klimatet och geopolitiken.
- Branschspecifika strategiska risker är förknippade med förändringar i konkurrensen inom försäkrings- och finansbranschen och med efterfrågan på försäkringstagare eller investerare.
- Strategiska risker förknippade med den interna verksamheten kan t.ex. vara utvidgningsrisker, risker förknippade med den interna utvecklingen och risker förknippade med tillgänglighet av extra kapitalisering.

Utgångspunkten för hanteringen av strategiska risker är att identifiera koncernens och varje koncernbolags strategiska risker och iaktta olika svaga signaler samt att bedöma hur olika evenemang, trender och scenarier påverkar affärsverk-

samhetens hållbarhet och utvecklingen av solvensställningen på både kort och lång sikt.

3.9 Ryktesrisk

Med ryktesrisk avses risken för att produktnamnet Fennia skadas eller att den offentliga bilden av ett enskilt bolag som hör till Fennia-gruppen eller Fenniakoncernen skadas. Ryktesrisken kan uppstå även till följd av samarbetspartner, om deras värden och/eller verksamhetsprinciper avviker från Fenniakoncernens.

Ryktesrisken är ofta en följd av andra risker eller händelser, t.ex. operativa risker.

Utgångspunkten för hanteringen av ryktesrisken är att identifiera de eventuella händelser som kan inverka negativt på koncernens eller koncernbolagens image. Karaktären av ryktesrisken avviker från övriga risker genom att ryktesriskhändelser kan vara helt eller delvis verkliga eller helt utan verklighetsgrund (t.ex. ett falskt rykte). Ryktesrisker kan ofta förebyggas eller så kan åtminstone effekterna av händelserna minskas.

Hantering av ryktesrisken grundar sig på att man övergripande väl känner till och förstår affärsverksamheten och dess begränsningar. Ryktesrisken kan inte hanteras som ett eget riskområde utan främst som utvidgning av hanteringen av operativa risker. Efter att man identifierat de risker som påverkar ryktesrisken kan man inom organisationen kräva olika riskminskningsåtgärder, anmälningsförfaranden och intern kommunikation.

Framgångsrik hantering av ryktesrisken bygger även på en tydlig och genomtänkt extern kommunikation. Det är viktigt att budskapet är korrekt och att kommunikationen sker mellan rätt aktörer.

Till hantering av ryktesrisken hör också att följa lagar, bestämmelser och föreskrifter samt att agera som myndigheterna förutsätter. Den offentliga bilden av försäkringsbolaget och dess tillförlitlighet kan skadas avsevärt om olika lagar, bestämmelser samt myndigheternas krav inte följs.

3.10 Grupprisker

Med grupprisker avses risker som beror på att Fennia och dess dotterbolag driver affärsverksamhet i koncernform.

Grupprisker kan delas in i följande grupper:

- transaktionsrisker
- smittrisker
- risker för intressekonflikter
- koncentrationsrisker
- risker förknippade med administration.

Med transaktionsrisker avses risker som är förknippade med gruppinternas transaktioner, t.ex. med ändamålsenlig prissättning.

Till smittrisker räknas situationer där bolagets problem eller de risker som bolaget tagit smittar av sig till koncernens övriga bolag eller hela koncernen. Till denna grupp räknas även risker förknippade med moraliska risker (moral hazard), med vilka man avser situationer där den alltför stora risken, som bolaget tagit med avsikt och på ett omoraliskt sätt, och förlusten till följd av den helt eller delvis överförs för att bäras av moderbolaget eller övriga dotterbolag.

Risker för intressekonflikter uppstår då dotterbolagens, moderbolagets och/eller hela koncernens intressen är inbördes motstridiga.

Koncentrationsriskerna inträffar om en enskild motpart blir för betydande på koncernnivå, även om risken skulle vara inom tillåtna gränser för de enskilda bolagen.

Risker förknippade med administration beror på att en del av funktionerna har ordnats på koncernnivå och en del på ett enskilt bolags nivå. Skillnader i bolagens administrationssystem kan leda till koordinationsutmaningar och extra risker.

Hantering av grupprisker bygger på en tydlig koncernstruktur. Gruppriskens betydelse ökar vid invecklade ägarstrukturer. Dessutom baserar sig ändamålsenlig hantering av grupprisker på att affärsverksamheten planeras och följs upp på både enskilda bolags nivå och koncernnivå. Endast på detta sätt kan man säkerställa och följa upp utvecklingen av grupp målen och att de uppnås.

Hantering av grupprisker bygger också på att systemet för den interna kontrollen inom koncernen och särskilt riskhanteringssystemet och Compliance och de anmälningsförfaranden som hör till dem har fastställts och genomförts logiskt och transparent. Olika aktörers roller och ansvar ska också ur koncernsynvinkel vara tydliga och identifierade.

4 SOLVENS HANTERING

Med risktäckningskapacitet avses egna tillgångar som kan användas för att täcka förluster. Med riskvillighet avses hur stor risk man är benägen att ta för att nå affärsverksamhetsmålen, dvs. hur mycket av de egna tillgångarna man är redo att binda till risktagningen. Med risktolerans avses hur mycket de egna tillgångarna får variera när man försöker uppnå affärsverksamhetsmålen.

Målet med hanteringen av risk- och solvenshanteringen i koncernen är att stödja uppnåendet av affärsverksamhetens mål och kontinuiteten i affärsverksamheten. Detta genomförs genom att säkerställa att de tagna riskerna är i rätt proportion till risktäckningskapaciteten, riskvilligheten och risktoleransen samt att skapa förutsättningar för en ostörd verksamhet även i händelse av oväntade förluster genom att identifiera de hot och möjligheter som påverkar affärsverksamhetsstrategin och övriga mål.

Den allmänna riskvilligheten och risktoleransen hanteras genom att sätta upp mätare och målgränser (s.k. riskbudget-

tering) för de mest betydande riskerna och för de kombinerade riskerna. De uppställda riskspecificerade begränsningarna ska effektivt begränsa Fenniakoncernens riskprofil, så att solvensen och risktagandet är under kontroll och stannar inom tillåtna gränser.

5 FÖRBEREDELSE INFÖR SOLVENS II

Koncernens förberedelser inför Solvens II är för risk- och solvenshanteringen del i det skedet att den dokumentation som uppfyller kraven för den kommande regleringen är i huvudsak klar och de centrala principer som styr verksamheten har fastställts. Nästa steg är att integrera de fastställda principerna i den dagliga verksamheten i organisationen.

År 2011 utarbetade man i koncernen centrala principdokument för risk- och solvenshanteringen för att bemöta de kommande utmaningar som Solvens II ställer. Dessutom tillsatte man på koncernnivå en riskhanteringsfunktion oberoende av den operativa affärsverksamheten i enlighet med Solvens II. Under 2011 beslöt man också att den 1 januari 2012 ta i bruk en styrmodell enligt Solvens II för riskhanteringssystemet, vilken gör riskhanteringsfunktionens roll och struktur tydligare i koncernen.

Under 2012 och 2013 är målet att i praktiken stegvis övergå till det kommande risk- och solvenshanteringssystemet och marknadsmässiga värderingsförfarandet i Solvens II, så att riskhanteringssystemet når full förenlighet med Solvens II senast den 31 december 2013. Koncernens riskhanteringsfunktion och riskhanteringskoordineringsgrupper, som är underställda riskhanteringsfunktionen, har en central roll i koordineringen av denna ändringsprocess.

Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras

Fennias utdelningsbara medel var 177 654 328,72 euro. Bolagets förlust för räkenskapsperioden var 8 577 483,30 euro. Styrelsen föreslår för bolagsstämman att förlusten täcks med medel från säkerhetsfonden och att ränta inte utbetalas på garantikapitalet.

Helsingfors den 5 mars 2012

Eero Lehti

Jouko Kemppi

Antti Kuljukka
verkställande direktör

Lars Koski

Eva Liljeblom

Timo Salli

Paul Stucki

Antti Vaahto

Revisionsberättelse

Översättning

TILL ÖMSESIDIGA FÖRSÄKRINGSBOLAGET FENNIAS BOLAGSSTÄMMA

Vi har reviderat Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1 – 31.12.2011. Bokslutet omfattar koncernens samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionsmed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot lagen om försäkringsbolag, aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens och moderbolagets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Helsingfors den 15 mars 2012

KPMG OY AB

Jaakko Nyman
CGR

Mikko Haavisto
CGR

Förvaltningsrådets utlåtande

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias förvaltningsråd har tagit del av bolagets bokslut och koncernbokslut för 2011 samt av revisionsberättelsen. Förvaltningsrådet har i detta hänseende ingenting att anmärka på.

Förvaltningsrådet föreslår för bolagsstämman som sammanträder den 16 april 2012 att bokslutet och koncernbokslutet fastställs och att styrelsens förslag till hur räkenskapsperiodens resultat disponeras godkänns.

Helsingfors den 26 mars 2012

På förvaltningsrådets vägnar

Mikael Ahlbäck
förvaltningsrådets ordförande

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2012

STYRELSE

Ordförande

Eero Lehti

kommerseråd,
styrelseordförande
Taloustutkimus Oy
Kervo

Jouko Kemppe

styrelseordförande
Kemppe Oy
Lahtis

Lars Koski

verkställande direktör
Laihian Mallas Oy
Laihela

Eva Liljeblom

professor, rektor
Svenska
Handelshögskolan
Helsingfors

Matti Pörhö

kommerseråd, CEO
Pörhön Autoliike Oy
Uleåborg

Timo Salli

verkställande direktör
Katsa Oy
Tammerfors

Paul Stucki

verkställande direktör
Orfer Oy
Orimattila

Antti Vaahto

styrelseordförande
Adversum Oy
Lahtis

Suppleanter

Lasse Heiniö

verkställande direktör
Pensions-Fennia
Helsingfors

Styrelsens sekreterare

Heimo Äikäs

direktör för juridiska ärenden
Fennia
Helsingfors

REVISORER

KPMG OY AB

Revisorer

Jaakko Nyman

CGR

Mikko Haavisto

CGR

Revisorssuppleanter

Eija Kauppi-Hakkarainen

CGR

Tiia Kataja

CGR

LEDNING

Antti Kuljukka

verkställande direktör

Kimmo Kilpinen

vice verkställande direktör
ställföreträdare för verkstäl-
lande direktören
kundrelationer

Eero Eriksson

vice verkställande direktör
placeringar och kundfinan-
siering

Timo Ahvonen

utvecklingsdirektör

Eliisa Anttila

kommunikationsdirektör

Matti Heiskanen

ställföreträdande personal-
direktör

Pasi Karppi

datadirektör

Arto Kämppe

marknadsföringsdirektör

Timo Parkkisenniemi

direktör
försäkringar och ersättningar

Sirkku Rahkola

ekonomidirektör

Heimo Äikäs

direktör för juridiska ärenden

Risto Heimo

aktuarie, SFG

LÄKARE

Mikael Hedenborg

medicine och kirurgie doktor
specialist i företagshälsövård
överläkare

Pekka Paavolainen

professor,
medicine och kirurgie doktor
specialist i ortopedi och
traumatologi

Mika Paavola

medicine och kirurgie doktor
specialist i ortopedi och
traumatologi

Lauri Keso

medicine och kirurgie doktor
specialist i inre medicin och
reumatologi

Juha Liira

medicine och kirurgie doktor
specialist i företagshälsövård
och arbetsmedicin

Heikki Österman

medicine licentiat
specialist i ortopedi och
traumatologi

FENNIAS FÖRVALTNINGSRÅD

Ordförande

Mikael Ahlbäck
verkställande direktör
Ab Rani Plast Oy
Terjärv

Vice ordförande

Jukka Tikka
verkställande direktör
Länsi-Savo Oy
S:t Michel

Janne Ylinen
verkställande direktör
Halpa-Halli Oy
Karleby

Medlemmar

Antti Aho
styrelseordförande
Lääkärikeskus-Yhtymä
Helsingfors

Juhani Enkovaara
verkställande direktör
Cofko Oy
Helsingfors

Jarmo Halonen
verkställande direktör
Elecster Oy
Toijala

Björn Hartman
verkställande direktör
Hartman Järn Ab
Vasa

Nanna Hietala
administrativ direktör
MSK-Group Oy
Ylihärmä

Jouko Hälikkä
kundchef
Yrittäjien Fennian
Kenttä Ry
Helsingfors

Ilkka Jalonen
verkställande direktör
LänsiAuto Oy
Esbo

Juha Järvi
utvecklingschef
Jykes Oy
Jyväskylä

**Marianne
Kaasalainen**
verkställande direktör
Oy Patrol Trading Ab
Esbo

Tom Kaisla
verkställande direktör
Eilakaisla Oy
Helsingfors

Jouko Kauhanen
styrelseordförande
Activ Oy
Naarajärvi

Hannu Kekäläinen
styrelseordförande
Check Point
Finland Oy
Pikis

Johanna Koskelainen
verkställande direktör
Kymppi-Eristys Oy
Uleåborg

Matti Koskenkorva
styrelseordförande
Panostaja Oy
Tammerfors

Pekka Kuivalainen
verkställande direktör
Pisla Oy
Viitasaari

Seppo Kukkola
byggnadsråd
verkställande direktör
Kukkola Yhtiöt Oy
Rovaniemi

Heikki Kääriäinen
verkställande direktör
Linja-autoliitto ry
Helsingfors

Jyrki Laakkonen
verkställande direktör
Kauppahuone
Laakkonen Oy
Joensuu

Maunu Lehtimäki
verkställande direktör
Evli Bank Abp
Helsingfors

Pekka Lillbacka
verkställande direktör
Lillbacka Powerco Oy
Härmä

Markus Lindblom
verkställande direktör
RTV-Yhtymä Oy
Riihimäki

Vesa Luhtanen
verkställande direktör
L-Fashion Group Oy
Lahtis

Hannu Löytönen
industriråd,
verkställande direktör
Betset Oy
Kyyjärvi

Tauno Maksniemi
verkställande direktör
RTK-Palvelu Oy
Helsingfors

Pekka Niemi
verkställande direktör
Sunborn Oy
Åbo

Martti Paunu
verkställande direktör
Vainö Paunu Oy
Tammerfors

Tapio Pitkänen
verkställande direktör
Finndomo Oy
Vanda

Maria Planting
styrelseordförande
E. Ahlström Oy
Helsingfors

Ari Rinta-Jouppi
verkställande direktör
Rinta-Joupin Autoliike Oy
Tervajoki

Meliina Ruokonen
styrelseordförande
Aarikka Oy
Helsingfors

Ali U. Saadetdin
styrelseordförande
Solteq Oy
Tammerfors

Seppo Saajos
styrelseordförande
Saajos Yhtiöt
Lojo

Juhani Saario
styrelseordförande
Lahden Autokori Oy
Lahtis

Pertti J. Siikarla
verkställande direktör
Faktatieto Oy
Helsingfors

Mikko Sillanpää
styrelseordförande
Oy Kart Ab
Esbo

Kaj Ström
styrelseordförande
Motoral Oy
Helsingfors

Hannu Teiskonen
styrelseordförande
HT Laser Oy
Keuru

Markus Tötterman
styrelseordförande
Oy Arwidson Ab
Tusby

Heikki Vauhkonen
verkställande direktör
Tulikivi Oyj
Helsingfors

Rauno Vennola
verkställande direktör
Terra-Team Oy
Esbo

Jarkko Wuorinen
verkställande direktör
Ahlman & Wuorinen
Development
AWD Oy
Nyslott

Jens Österberg
verkställande direktör
Oy Petsmo
Products Ab
Vasa

Fennia

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia

Televisionsgatan 1

HELSINGFORS

Postadress 00017 FENNIA

Telefon 010 5031

Fax 010 503 53 00

www.fennia.fi

m.fennia.fi

